

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXVII. évf. 16.

(3791.)

2021. április 18.

Ára 220 Ft

ujember.hu

ujember@ujember.hu

Fotó: Merényi Zita

A derűs szolgálat ajándéka

Püspökké szentelték Berta Tibort

Április 10-én ünnepi szentmise keretében a Katonai Ordinariátus püspökévé szentelték Berta Tibort a budapesti Szent István-bazilikában. A főszentelő Erdő Péter bíboros, prímás, érsek; a társszentelők Michael August Blume SVD alessanói címzetes érsek, Magyarország apostoli nunciusa és Varga László kaposvári megyéspüspök voltak.

Zárt ajtók mögött és szigorú létszámkorlátozás mellett ünnepelték Berta Tibor püspökké szentelését és székhelyátvételét a Szent István-bazilikában. A hívek online közvetítésben követhették a szertartást. A szentelésen együtt ünnepelt Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke és a püspöki testület csaknem valamennyi tagja; a járványhelyzet miatt bevezetett korlátozásokra tekintettel ezúttal a hívek padsoraiban, egymástól az előírt távolságot tartva foglaltak helyet.

A szentelésen részt vett Berta Tibor 80 éves édesanyja, akinek a szentmise végén a felszentelt püspök fehér rózsacsokrot adott át.

Jelen volt Kövér László házelnök, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Boros Péter volt miniszterelnök, Benkő Tibor honvédelmi miniszter, Németh Szilárd miniszterhelyettes, Soltész Miklós államtitkár, Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség parancsnoka, Jákob János dandártábornok, protestáns tábori püspök.

(Folytatás a 3. oldalon)

A gyógyulás útja
Történetek
a Covid-járvány idején
5. oldal

**Keresztény
értelmiségiként
képviselet**
az evangéliumot

Osztie Zoltán
az ökumenéről
és a közéletéről
6. oldal

**Nyolcvan kert
zöldellhet**

A Katolikus Karitászt
vetőmagprogramja
folytatódik
11. oldal

A feltámadás fényénél a szenvedéseink is átalakulnak

Ferenc pápa húsvéti Urbi et Orbi üzenete

A Szentatya húsvétvasárnap, április 4-én délután, a Szent Péter-bazilikában szűk körben bemutatott ünnepi szentmiséje után hagyományos módon üzenettel fordult a katolikus hívekhez és minden jó szándékú emberhez, majd megáldotta Róma városát és a világot.

A járványhelyzet okán – a tavalyi évhez hasonlóan – a szokásoktól eltérően nem a Szent Péter-bazilika loggiájáról tette mindezt, hanem a bazilika katedraoltára előtt.

Ferenc pápa teljes búcsúval járó Urbi et Orbi áldása előtt mondott beszédének magyar fordítását teljes egészében közöljük:

Ma a világ minden részén visszhangzik az Egyház híradása: „A keresztre feszített Jézus feltámadt, amint megmondta. Alleluja.”

(Folytatás a 2. oldalon)

Nyitottsággal és bátorsággal nézni a világot

*Szakál Ádám tartományfőnök
a magyar piaristák múltjáról és jelenéről*

Együtt tanulunk 300 éve – ez a jubileumi mottója a Piarista Rend Magyar Tartományának, amely fennállása háromszázadik évfordulóját ünnepli. Honnan indult a „Pietas et litterae” szellemében formálódó pedagógia? Mit tanult és mit tanít a piarista iskola? Szakál Ádám tartományfőnökkel emlékezünk a múltra, és tekintjük át a rend jelenlegi helyzetét.

– Újra jubilál a magyar piarista közösség. Mit üzennek a magyar tartomány alapításának 300. évfordulóját ünnepelve?

– Először is kérdezzünk. Megkérdeztük a hozzánk tartozóktól, az óvodásoktól az öregdiákokig, hogy miért adnak hálát, mit köszönnek a piarista kötődésüknek. Egy online felületen – a *piarista.hu/300* oldalon – gyűjtjük a születésnapi köszöntéseket. Ünneplésünkben – a vírushelyzetre való tekintettel is – az örömeiket keressük. Jó, hogy tudunk ünnepelni, hogy nem csak a bajokat, a nehézségeket látjuk, hanem hálát adunk azért, hogy háromszáz éve élnek a közösségeink. Gazdag múlt a miénk. Az évforduló alkalmából most visszatekintünk a kezdetekre, föllevenítjük, hogyan születettünk, mesélünk a nagyjainkról, ahogy egy család is emlékezik az őseire.

(Folytatás a 9. oldalon)

Hauser Beáta
a NEK római és budapesti tárlatairól
Kelta kereszték üzenete
Egy legendás középkori tanár
nyomában
Könyv: Grace Kelly

Lopakodó háború

Sok arca lehet a háborúnak: hódító, vallási, etnikai... Úgy vélem, napjainkban egy lopakodó, rejtett fegyveres háborút élünk meg. Nem ismerjük a hadüzenetet, nincs neve az ellenségnek, ezért sokszor egymással hadakozunk, de hadiállapot van: (halál)félelem, szorongás, menekülés, betegség, halál, bizonytalanság, gyanakvás, árulás, bú-

„

Uzsálné Pécsi Rita neveléskutató: Újratervezés! Hosszú távon is élhető, egymás életét – és nem csupán az egyéni érvényesülést – szolgáló célokra és megoldásokra van szükség

csúzás nélküli elválás, szét szakadt családok. De bőven van bátorság, hősiesség, kitartás, bajtársiasság és hűség is.

Tanár vagyok, neveléskutató, előadó, karnagy, anya és nagymama. Most is. De egyik terepen sem lehet ugyanaz a stratégia, mint korábban.

(Folytatás a 8. oldalon)

MAGYAR
KATOLIKUS
EGYHÁZ

EGYÜTT TÖBBET ADHATUNK

1%

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával
a Magyar Katolikus Egyház szolgálatait!

Technikai szám:

0011

www.katolikus.hu

A feltámadás fényénél a szenvedéseink is átalakulnak

Ferenc pápa húsvéti Urbi et Orbi üzenete

(Folytatás az 1. oldalról)

Húsvét híre nem délibábot mutat, nem varázsigét nyilatkoztat ki, nem jelöl ki valamiféle menekülőutat, amelynek révén elfuthatnánk a jelen nehézet elől. A járvány még mindig dühög, a társadalmi és a gazdasági válság igen súlyos, különösen a legszegényebbek számára; mindezek ellenére – és ez botrány – nem szűnnek a fegyveres konfliktusok, és tovább fejlesztik a katonai arsenálokat. Ez napjaink botránya.

Ezzel az összetett valósággal szemközt vagy inkább benne élve, húsvét híre kevés szóban foglal össze egy olyan eseményt, amely soha meg nem csalogó reménységet ajánl nekünk: „A keresztre feszített Jézus feltámadt.” Nem angyalokról vagy szellemekről van szó, hanem egy emberről, egy hús-vér emberről, akinek arca és neve van: Jézus. Az evangélium tanúsítja, hogy ez a Jézus, akit Poncius Pilátus alatt azért feszítettek keresztre, mert azt mondta: ő a Krisztus, az Isten Fia, harmadnapra feltámadt az Írások szerint, ahogyan ő maga előre megmondta a tanítványainak.

A Keresztfeszített nem másvalaki, ő a Feltámadott. Az Atyaisten feltámasztotta Fiát, Jézust, mivel teljességgel betöltötte az üdvösségre irányuló akaratát: magára vette gyöngeségünket, sebeinket, még a halálunkat is; elszenvedte a mi fájdalmainkat, hordozta bűneink terhét. Ezért az Atyaisten felmagasztalta őt, és Jézus Krisztus most már él mindörökkön örökké, ő az Úr.

A tanúk beszámolnak egy fontos részletről: a feltámadott Jézus kezén, lábain és oldalán viseli a sebek nyomát. Ezek a sebhelyek jelentik az ő irántunk érzett szeretetének örök pecsétjét. Aki testben vagy lélekben kemény próba-

tételnek van alávetve, oltalmat találhat ezekben a sebekben, ezeken keresztül elnyerheti annak a reménységnek a kegyelmét, amely nem csal meg.

A feltámadt Krisztus reménység mindazok számára, akik még mindig szenvednek a járvány okán, a betegeknek és azoknak, akik elvesztették egy szerettüket. Az Úr vigasztalja meg őket, és támogassa az orvosok és az ápolók erőfeszítéseit!

Mindenkinek, legfőképpen a leginkább törékenyeknek, szükségük van a segítségnyújtásra és joguk van arra, hogy hozzáférjenek a szükséges kezelésekhez. Ez még inkább magától értetődő most, amikor mindannyian meghívást kapunk a járvány elleni küzdelemre. Az oltások pedig lényegi eszközt képeznek ebben a harcban. Az „oltások nemzetköziségének” szellemében ezért hát arra intem az egész nemzetközi közösséget, hogy együttesen kötelezzék el magukat az oltások kiosztása terén tapasztalható késedelmsek leküzdésére, és segítségük a méltányos elosztást, különös tekintettel a legszegényebb országokra.

A keresztre feszített Feltámadott a vigasza mindazoknak, akik elvesztették a munkájukat, súlyos anyagi nehézségeket élnek meg s nélkülözik a megfelelő szociális védelmet.

Az Úr ösztönözze a közhatalok viselőit cselekvésükben, hogy mindenkinek felkínálják a szükséges segítséget és a megfelelő megélhetést, különösen szem előtt tartva a leginkább szükségét szenvedő családokat. A járvány sajnos drámai módon megnövelte a szegények számát és súlyosította sok ezer ember reményvesztését.

„Szükséges, hogy a bármilyen típusú szegénységben élők újra tudjanak remélni” – mondta Szent II. János Pál,

Haitin tett látogatása során. Különösen is gondolok ezekben a napokban Haiti szerezett népére, és bátorítom őket: a nehézségek közepette se engedjék, hogy erőt vegyen rajtuk a csüggedés, tekintsenek reménnyel és bizalommal a jövőbe. Közel vagyok hozzátok, szeretném, hogy a problémák véglegesen megoldódjanak számotokra. Imádkozom ezért, kedves haiti testvéreim.

A feltámadt Jézus a reménye megannyi fiatalnak, akik arra kényszerülnek, hogy hosszú időn át távol maradjanak az iskolától vagy az egyetemtől, és nem tudnak együtt időzni a barátaikkal.

Mindannyiunknak szükségünk van arra, hogy valós, és ne pusztán virtuális emberi kapcsolatokban éljünk, különösen abban az életkorban, amikor kiforr az egyéni karakter és a személyiség. Lélekben közel vagyok az egész világ fiatalságához, és ebben az órában különösen is a miannariakhoz, akik elkötelezik magukat a demokrácia mellett, békésen hallatva a hangjukat, tudva, hogy csakis a szeretet oszlathatja szét a gyűlöletet.

A Feltámadott fénye legyen az újjászületés forrása a háborúk vagy a nyomor elől menekülő elvándorlóknak.

Arcaikban felismerjük a Kálváriára felmenő Úr eltört és szenvedő arcát. Ne kelljen nélkülözniük a szolidaritás és az emberi testvériség konkrét jeleit, ami az élet halál fölötti, ma ünnepelt győzelmének a záloga. Köszönetet mondok azoknak az országoknak, amelyek nagylelkűen befogadják a menekülőket kereső szenvedőket, különösen Libanonnak és Jordániának, amelyek a szíriai konfliktus elől elmenekült igen sok embernek nyújtanak szállást.

A libanoni nép nehéz és bizonytalan korszakot él meg. Tapasztalhatta meg a feltámadott Úr vigasztalását, a nemzetközi közösségtől pedig nyerjen támogatást sajátos hivatásának betöltésére, lehessen a találkozás, az együttélés és a pluralizmus földje!

Krisztus, a mi békénk vészen végre véget a fegyverek zajának a szeretett és meggyőztört Szíriában, ahol sok millióan élnek immár embertelen körülmények között, ahogyan Jemenben is, akiknek sorsát

fűlsikettítő és botrányos hallgatás övezi, és Líbiában, ahol végre elindul az évtizedes ellenállásból és kegyetlen összecsapásokból kifelé vezető út. Minden érintett fél kötelezze el magát tevőlegesen a konfliktusok befejezése mellett, és tegye lehetővé a háborútól megkínzott népeknek, hogy békében éljenek, és megkezdhesék az adott országok újjáépítését.

A feltámadás természetesen elvisz minket Jeruzsálembe. Békét és biztonságot kérünk az Úrtól ennek a városnak (vö. Zsolt 122), hogy eleget tehessen hivatásának: legyen a találkozás helye, ahol mindenki testvérként tekinthet másokra, ahol izraeliek és palesztinok újra fellelik az erőt a párbeszédhez, hogy így eljussanak egy stabil megoldásra, ami lehetővé teszi a két ország békében és bőségben való egymás mellett élését.

Ezen az ünnepnapon visszatérek gondolatban Irakba, amelyet volt szerencsém felkeresni az elmúlt hónapban. Imádkozom, hogy folytathassa a megbékélés megkezdett útját, és megvalósuljon Isten álma egy minden gyermeke iránt vendégszerető és befogadó emberi családról.

A Feltámadott ereje támogassa az afrikai nemzeteket, amelyek azt látják, hogy jövőjüket megrontotta az országokon belüli erőszak és a nemzetközi terrorizmus, különösen a Száhel-övezetben és Nigériában, valamint Tigré és Cabo Delgado térségében. Továbbra is tegyenek erőfeszítéseket, hogy békés megoldásokat találjanak a konfliktusokra, tiszteletben tartva az emberi jogokat és az élet szentségét, testvéri és építő párbeszédrel, a kiengesztelődés és a tevőleges szolidaritás szellemében.

Túl sok háború és túl sok erőszak sújtja még most is a

világot! Az Úr a mi békénk. Ő segítsen, hogy legyőzzük a háború mentalitását.

Adja meg a konfliktusok során fogságba esetteknek, különösen Kelet-Ukrajnában és Hegyi-Karabahban, hogy épen és egészségesen térhessenek haza a családjaikhoz. Ösztönözze a népek kormányzóit szerte a világon, hogy vessenek gátat az új fegyverkezési versenynak. Ma, április 4-én van a taposóaknak elleni világnap. Ezek alattomos és rettenetes gépezetek, amelyek évente számos ártatlan embert ölnek vagy csonkítanak meg és megakadályozzák, hogy „az emberiség együttesen járjon az élet ösvényein, nem félve a pusztítás és a halál fenyegetésétől”. Mennyivel jobb lenne a világ a halál ezen eszközei nélkül!

Kedves Testvéreim, sok helyen idén is szigorú korlátozások között üli meg számos keresztény a húsvét ünnepét, anélkül hogy akár csak részt vehetne a liturgikus szertartásokon. Imádkozunk, hogy ezek a korlátozásokat – ahogyan az istentisztelet és a vallásgyakorlás mindennemű korlátozását az egész világon – feloldhassák, és mindenki előtt megnyíljon a lehetőség az Istenhez való szabad imádkozásra és az istendicséretre.

Számos nehézséggel kell szembenéznünk. Ezek közepette soha nem feledkezhettünk meg arról, hogy Krisztus sebei szereztek nekünk gyógyulást (vö. 1Pt 2,24).

A feltámadás fényénél a mi szenvedéseink is átalakulnak. Ahol halál volt, ott most élet van, ahol gyász volt, ott most vigasztalás van. Amikor Jézus átölelte a keresztest, értelmet adott a szenvedéseinknek.

Most pedig imádkozunk, hogy ennek a gyógyulásnak a jótékony hatásai kiterjedjenek az egész világra.

Fordította: Török Csaba
Fotó: Vatican News

A fiatal Bergoglio éjjelente járt szentségimádásra

Személyes visszaemlékezést osztott meg a Szentatya

Az Alfa y Omega spanyol katolikus hetilap tett közzé egy személyes hangvételű írást Ferenc pápától. Levelében a Szentatya egy fiatalkori emléket idéz fel, amikor az 50-es években testvérével együtt éjjelente Buenos Airesben imádkoztak, a Legszenetebb Oltáriszentség-bazilikában.

„Meghatódtam, amikor elküldték a Buenos Aires-i Legszenetebb Oltáriszentség-bazilika levéltárában őrzött lista fénymásolatát az éjszakai szentségimádók névsorával, akik este 9-től felváltva imádkoztak az Oltáriszentség előtt. Ez volt a szokás a templomban már 1917-től kezdve” – írja levelében a pápa.

A névsorban ott szerepel Jorge Mario Bergoglio és fivére, Oscar is, akik 1954–55-ben voltak e meghatározó élménynek részesei José Aristi gyóntató atya vezetésével, akire Bergoglio Ferenc pápaként is az irgalmasság meghatározó alakjaként tekint.

Venite adoremus” – „Jöjjetek, imádjuk!” Erre a mondatra Ferenc pápa megindult szívvel emlékezik: ezt használták ugyanis az egyes szentségimádók, hogy fölkeltsék a sorban utánuk következőket.

Az ifjú Jorge Buenos Aires külvárosában lakott akkor. Flores-i otthonából busszal utazott be a városközpontba a Legszenetebb Oltáriszentség-bazilikába, ahol számtalan szombati szentségimádáson volt jelen. Ezek az alkalmak általában este kilenc óra körül kezdődtek, Aristi atya prédikációja után – idézi fel levelében a pápa. Bergoglióban már ekkor fellebbant a hivatás lángja, de abban az időben még átlagos keresztény életet élt, de az éjszakai szertartások élménye nagyon mély hatást gyakorolt rá.

Amikor Aristi atya 1996 húsvét vigiliáján meghalt, Bergoglio már az argentin főváros segédpüspöke volt. Lement a bazilika kriptájába, ahol felravatalozták egykori gyóntatója testét. Éppen virágot helyezett volna el a koporsó mellett, amikor hirtelen belső indítást érzett. A halott rózsafü-

zérének kis keresztyét magához vette. „Ránéztem a papra, és azt mondtam: »Add nekem a felét a te irgalmasságodnak.« Valami erős belső lökést éreztem, ami bátorságot adott, hogy

megtegyem” – emlékezik vissza írásában a pápa. A gesztusnak egy tanúja volt csupán, Andrés Taborda atya – teszi hozzá a folyóirat. „Emlékszem, hogy azt mondta: »A gyóntatóm volt.

Ezzel a rózsafüzérrel, ami a kezében van, nagyon-nagyon sok bűnöst föloldozott: nem lehet, hogy magával vigye a föld alá«”.

Az Alfa y Omega spanyol katolikus hetilap utal arra az anekdotára is, amit Diego Vidal, a bazilikai éjszakai szentségimádást koordináló világi munkatárs osztott meg. „Egy eucharisztikus kongresszuson, távol Buenos Airesből, az akkori érsektől, aki éppen mellettem haladt el, megkérdeztem, hogy ismeri-e Aristi atyát. Azonnal megtorpant, és így felelt: »Hogy ismerem-e?« És előhúzta a pap rózsafüzérét a ruhájából.” Azóta a püspöknél, majd bíborosnál, ma pedig már pápánál mindig ott van Aristi atya szentolvasójának kis keresztye. „Idettem, a zsebembe” – írja még a Szentatya.

A pápai ingeknek nincs zsebük, de én mindig hordok magamnál egy kis vázonzacsokót, és azóta mindig oda teszem a kezem, és érzem a kegyelmet! Az irgalmas pap példája, aki közel hajol a sebekhez, nagyon jót tesz.”

Forrás és fotó: Vatikáni Rádió

(Folytatás az 1. oldalról)

Alácsi Ervin János alezredes, vezető kiemelt tábori lelkész bevezető köszöntőjében azt emelte ki, Berta Tibor tábornok személyében a Katonai Ordináriátus élére olyan püspök került, „aki közülünk való, aki a sorainkból lép elő, aki személyi állományunkat, életünket, sajátos, dicső történelmi hagyományokkal rendelkező szolgálatunkat, feladatainkat, kötelességeinket, képességeinket és igényeinket, bánatainkat és örömeinket, erőnyeinket és gyöngeségeinket jól ismeri”.

Kifejezte, mennyire sokat jelent ez a katonáknak. „Gondolataink most feljűk is fordulnak, főleg azokat foglaljuk imáinkba, akik külföldi missziókban, a határon, a kórházakban, létfontosságú vállalatok biztosításában teljesítenek szolgálatot” – fogalmazott az alezredes.

A szentelés szertartása előtt a jelölt előterjesztését követően felolvasták a pápai kinevezést; magyarul Alácsi Ervin János ismertette a dokumentumot.

A püspökszentelés liturgiája Szentlélek-hívó énekkel kezdődött. A keresztség és bérmálás által istenfiúi méltóságha emelt keresztény lelket, a szentelése által Istennek lefoglalt áldozópapot a püspökszentelésben a Szentlélek sajátos kegyelme teszi Krisztushoz, az új és örök szövetség főpapjához, tanítójához és pásztorához hasonlóvá. Ezért szólítják meg Isten teremtő, éltető, megszentelő és megerősítő Lelkét Rabanus Maurus érsek (776–856) pünkösdi himnusával, a Veni, Creator Spiritus kezdetű énekkel.

Ezt követte Erdő Péter bíboros szentbeszéde. Homíliájában a bíboros elmondta: Új tábori püspököt szentelünk húsvét nyolcadában, de az ünnep fénye még mindig a járványveszély fátylán keresztül világít meg minket. Még nem tudjuk szélesre tárni a bazilika kapuit mindenki előtt, aki ma együtt örül velünk, hogy Tibor testvérünk személyében új püspök kap küldetést Krisztus feltámadásának hirdetésére magyar népek körében.

A szentbeszédben Erdő Péter rámutatott: A véres 20. század után sokakon úrrá lett a keserű érzés, hogy az államok értelmetlen erőszakba és pusztulásba sodorhatják a népeket, hogy talán minden hatalom és minden intézmény és minden tekintély csak elnyomásnak és rossznak a forrása, ezért mindezek olyan formák, amelyeket le kell bontani és el kell felejteni ahhoz, hogy szabadabb és boldogabb legyen az élet.

Az igazság azonban nem ilyen egyszerű. Éppen a béke, a biztonság és a gyengék védelme kívánhatja meg, hogy legyenek az emberi közösségnek olyan eszközei, amelyek gátat szabnak a másokat letipró önzésnek és gyűlöletnek. A II. vatikáni zsinat az Egyház folyamatos hagyományához híven nem enged a minden tartalmi kritériumtól elvonatkoztató, feltétlen pacifizmus kísértésének, hanem leszögezi, hogy „a háború még nincs kiküszöbölve ebből a világból. És amíg a háború veszélye fennáll s nincs illetékes és megfelelő hatalommal ellátott nemzetközi tekintély, addig nem lehet megtagadni a kor-

A derűs szolgálat ajándéka

Püspökké szentelték Berta Tibort

mányoktól az igazságos védekezés jogát, feltéve, hogy már kimerítették a békés megengedés minden lehetőségét. Az államok vezetői tehát, és mindazok, akik osztoznak velük a közügyekért vállalt felelősségben, kötelesek megvédeni a rájuk bízott népek létérdeke-

Ezt az örömet és ezt az ajándékot kívánom most felszentelendő Tibor püspök testvérünknek és minden munkatársának – fejezte be beszédét Erdő Péter bíboros.

A szentbeszéd után a jelölt ígérettételre a főszentelő püspök elé járult, hogy nyilatko-

gazdag előtörténetű és bibliai alapú gesztus ugyan nem lényegi eleme a szentség rítusának, de nagyban hozzájárul a szertartások emelkedettségéhez, kifejezőerejéhez.

Az evangélium szüntelen hirdetése, hűségese megőrzése és változatlan továbbadása az

A szövetségből fakadó összetartozást, a közösségvállalást, a kölcsönös megbecsülést és szeretetet hivatott kifejezni a békecsók. Először a főszentelő, majd a jelen lévő püspökök váltottak jelképes békecsókat az apostolutóddal, mely – a járványhelyzet miatt – meghajlás formájában történt.

Amint az újonnan felszentelt püspök a jelképes békecsókkal közösséget vállalt az őt felszentelő apostolutóddal és az általuk megjelenített teljes püspöki kollégiummal, az ordináriátus papjai fejezték ki engedelmisségüket és tiszteletüket.

A szertartás az Eucharisztia liturgiájával folytatódott. Ekkor az újonnan felszentelt püspök átvette a főcelebránsi szerepet a főszentelőtől. A szentmise végén felhangzott a Te Deum, miközben az új püspök két szentelő püspök kíséretében végigvonult a templomon, áldást osztva.

Orbán Viktor köszöntőlevélét Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes olvasta fel. A miniszterelnök azt emelte ki, hogy egy történelmi során hite és kultúrája érdekében megannyi harcot megvívott ország életében érthető, hogy egy egyházi személy szentelése katonai tiszteletadással párosul. „Egy hadjárat sikeres viseléséhez ugyanis elengedhetetlen a katonák lelkiében való felvértezettsége, bátorsága, kitartása, mindezek erősítésében nagy szükség van arra, hogy a katonák mellett elkötelezett lelkiatyák is álljanak” – írta a miniszterelnök.

Bíró László püspök, emeritus katonai ordinárius szintén levélben köszöntötte Berta Tibort. A levelet Alácsi Ervin János olvasta fel. Soraival arra hívta föl a figyelmet, hogy a püspök mint apostolutód részese a papság teljességében.

„Szolgálatod a jövőben nem pusztán szorgalom és saját akaratú küzdelem. Jelenkorunk elvesztette a szent iránti fogékonyságot, püspökké szentelésed sokak számára csak egy esemény, jobb esetben egy szertartás, de neked az örök életre szóló ajándék” –

e gondolattal kívánt gyümölcsöző püspöki szolgálatot utódjának Bíró László.

Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke a püspöki testület nevében köszöntötte a testület új tagját. „Erőt ad, hogy az Úrban közös értékrendünk és biztos alapunk van, ami embert próbáló szolgálatunkban – a katonai szolgálat különösen is az – nélkülözhetetlen. Kívánjuk mindnyáján, hogy mindig érezd és megoszd ezt az erőt katonatársaidal, pap testvéreiddel, hogy az Úrban mindnyáján gyümölcsöt tudjanak hozni” – fogalmazott.

Benkő Tibor, Magyarország honvédelmi minisztere kifejezte örömét, hogy első alkalommal a tábori lelkészi szolgálat saját papja kerül katolikus püspöki tisztségbe. Berta Tiborral való sokéves személyes ismeretségére hivatkozva úgy fogalmazott, az új püspök számára ez a tisztség is az alázatos szolgálatról szól, melynek célja az ország és az Egyház védelme, biztonsága, a szabadságuk feletti őrködés pedig a béke fenntartásának záloga. A miniszter rámutatott: ma már nem kérdés a tábori lelkészi szolgálat jelentősége; a testi edzettség mellett nélkülözhetetlen a lélek harmóniája, hogy a katonarendkívüli helyzetben ember tudjon maradni. Benkő Tibor méltatta az újonnan szentelt püspök közel harmincéves, példaeértékű szolgálatát, mely kivívta a katonák tiszteletét és elismerését.

Korom Ferenc vezérezredes a Magyar Honvédség parancsnokaként a teljes személyi állomány nevében gratulált Berta Tibornak. „A püspöki szolgálat újabb misszió a közel harmincéves, fáradhatatlan szolgálatban, mely felelősség és lehetőség egyszerre, hiszen szemléletformálásával iránymutató lehet a felnövekvő generáció számára.” Idézte Berta Tibor püspöki jelmondatát – „Szolgatársak vagyunk az Úrban” –, mely kifejezi a közös értékek mentén létrejövő, hatékony párbeszédet.

Takács Tamás ezredes, a lelkészi kar vezetője ugyancsak támogatásáról biztosította Berta Tibort. Azt kívánta, hogy a füzetből, melybe az új püspök folyamatosan jegyzi az ötleteket, minél több terv megvalósulhasson.

Jakob János dandártábornok, protestáns tábori püspök köszöntője az ordináriátusban megvalósuló jó együttműködésről szólt.

Berta Tibor beszéde hosszú fohász – köszönet, hálaadás és áldáskérés – volt, a szentmisében szolgálatot tevőkért, a jelenlévőkért, a szentmiséhez online kapcsolódókért és azokért, akik révén most itt állhat, valamint mindazokért, akik életének részesei voltak.

„Az oltárra hozom mindazokat, akik életét gondviselés oltalmába szeretném helyezni. Mindazokat, akik ki nyilatkoztatott tanításodat igyekeztek megismertetni és életre váltani velem.

Akik meg tudták mutatni életükben és lelkipásztorokadásukban a téged dicsőítő szolgálat kedves igájának derűs lelkületű hordozását, és akikben mindig útmutató támaszra találtam.”

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

it” – mondja a II. vatikáni zsinat a *Gaudium et spes* kezdetű lelkipásztori rendelkezésben. Ebből pedig levonja a következtetést, hogy akik katonáskodva szolgálják hazájukat, azoknak úgy kell tekinteniük magukat, mint akik a népek biztonságá és szabadsága felé tartottak az evangéliumosságukból. Ezért is köszönettel tartozunk Bíró László püspök úrnak, aki figyelemmel és szeretettel kísérté a katonák és családjaik életét.

Éljük át ezekben a napokban a húsvét örömeit és éljük át azt is, hogy ha ezt az örömet másokkal megosztjuk, akkor a legnagyobb ajándékot adjuk nekik, amit embertől vagy ember közvetítésével kaphatnak.

zon arról, vállalja a püspöki hivatallal járó felelősségeket és kötelességeket, Krisztus evangéliumának hirdetését, a hitélet megőrzését, és egyességben a püspökök testületével építi Krisztus Egyházát.

A Mindenszentek litániájában kérték a szentek közbenjárását az új püspök számára, hogy a szentelés által az Isten teljessé tegye a jót, amit megkezdett. Berta Tibor az átadottság jeleként a földön arca borulva imádkozott.

A főszentelő kézrátételével folytatódott a szentelés szertartása. Az Egyház kézrátétel gesztusával fejezi ki valamilyen kegy, áldás, hatalom, hivatal átruházását. A felszentelőima alatt a segédkező áldozópapok a szentelendő fejére fölé tartották az evangéliumoskönyvet. Az ima szavai teljesítik be a szentség kiszolgáltatását. A főszentelő fohászához végül csatlakoztak a püspökök.

Az újonnan szentelt ezután a főszentelő elé térdelt, a fej megkenése következett. Ez a

A BIBLIA ÜZENETE

Kulcs az életünk értelméhez

Húsvét 3. vasárnapja

A mai bibliai részek kapcsán érdemes ismét megerősítenünk elhatározásunkat, hogy olvassuk a Szentírást. Nem azért, mert a szószékről vagy a hittanórán ezt hallottuk annak idején. Ha saját elhatározásom alapján veszem kezembe Isten ígését, akkor nem teszek mást, mint hogy meghívom az Urat az életembe, aki válaszként megnyitja a szememet és a szívemet. Ekkor fogok találkozni vele. Mert nem mindegy, hogy valaki elmondja neked, Jézus meghalt érted, és feltámadt, vagy éppen ő maga mondja el személyesen. Ott áll előtted a Szentírás lapjain keresztül, és kifejezetten hozzád szól. Azt mondja: „Békesség neked!”, aminek nagyon mély jelentése van. Mert ez nem fegyvernélküliséget vagy a békétlenség hiányát jelenti. Ez sokkal több annál; a Messiás ajándéka, az Istennel való egység felfoghatatlan harmóniája. A megváltott ember ajándékba kapja a békét.

Az egész Szentírás értelmezése, az abban rejő ellentétek összhangba kerülése egyedül Jézus Krisztusban valósul meg. Benne minden ellentmondás kiegyenlítődik, az Ő- és az Újszövetség egységes értelmet nyer. A múltban, vagyis az Ószövetség idején megtörtént események csakis Krisztus Urunk által értelmezhetők. Vagyis ő a kulcs, amely megnyitja számunkra az üdvösségtörténet egészének értelmét, megvilágítja a különböző események összefüggését. Az egész Szentírásnak voltaképpen egyetlen témája van tehát: a megváltás műve és ennek középpontja, a Megváltó Jézus Krisztus.

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (16.)

Az angyalok társaságában végzett kis bemenet a csúcspontjára érkezik. Az ikonosztázion királyi ajtaja előtt lévő ambonon a pap megcsókolja az evangéliumoskönyvet, a magasba emeli, és „fennhangon éneklí”: „Bölcsesség, igazhívők.” (Ha diakónus is szolgál, akkor ő mutatja fel a könyvet, és ő énekel.) Ezzel a hívék elé tárja, hogy íme, itt van az igazi bölcsesség Jézus Krisztus evangéliumában, nem máshol kell keresni. Kis idő elteltével majd megismétlődik ez a mondat, amikor felnyitja a könyvet, hogy most már valóban felolvassa belőle a legnagyobb bölcsességet, s a hívék ténylegesen részesedhessenek az „örök életet adó igékből” (Jn 6,68). Íme, ebből is látható a hitjelöltek liturgiájának kettős csúcspontja.

Az elhangzó papi (vagy diakónusi) felszólítás első része tehát világos. Az evangéliumban rejtőző, illetve belőle kisugárzó bölcsességre hívja fel a szertartáson jelen lévők figyelmét.

A mondat második részét azonban önmagában nézve egy kis homály fedi: „igazhívők”. A Liturgiának ezen a pontján még nem is állná meg ilyen formában a helyét, hiszen ez még a katekumenek, vagyis a hitjelöltek liturgiája, nem a hívőké, különösen nem az igazhívőké. Máshol kell tehát keresnünk a megoldás kulcsát. Ez pedig egyszerűen a fordításban rejlik. A görög szót eleink nem a legpontosabban adták vissza édes magyar anyanyelvünkön. Valójában itt egy vezényszóról van szó. Csaknem katonai vezényszóról, amint a vezénylő parancsnok elküldi magát: „Vigyázz!” Persze, a Liturgia színtere nem egy kaszányáé. Ezért valamennyire finomabb a megfogalmazás, illetve annak értelmezése. Tehát úgy lehet pontosabban – és a szent cselekményhez jobban illően – lefordítani, hogy „emelkedjete fel”, vagy még inkább: „álljatok egyenesen”. A lényegét viszont így sem kerülhetjük meg. Ugyanis összpontosított figyelemmel kell az evangélium felé fordulnunk, akár akkor, amikor felmutatják nekünk, akár akkor, amikor hallgatjuk a belőle való felolvasást.

Érdekes, hogy ez a vezényszó vagy felszólítás összesen háromszor hangzik el a Szent Liturgia folyamán. Az első kettőtől már szó volt. A harmadik esetben pedig a szentáldozás után találkozunk vele. A háláadó ekténia szintén ezzel az

„Ezeket mondtam nektek, amikor még veletek voltam. Be kell teljesednie mindannak, amit rólam Mózes törvényében, a prófétákban és a zsoltárokban írtak.”

Feltámadása után Jézus rávezeti a tanítványokat arra, hogy megtanulják, mi is lesz majd a küldetésük. Megmagyarázni az írásokat, kulcsot adni az embereknek a Szentírás és az élet értelmezéséhez.

De nem csak ez a feladatuk. Jézus – azáltal, hogy az egész üdvösségtörténet középpontja – az egyetlen használható kulcs ahhoz a titkos ajtóhoz, amely minden egyes ember életének értelmét őrzi. Csak ő az, aki ki tudja nyitni ezt az ajtót, fel tudja tární az élet értelmét, még akkor is, ha nem kifejezetten az ő nevében történik mindez. Hiszen minden olyan emberi megoldás, ami boldogabbá, kiegyensúlyozottabbá tesz, belőle fakad, vagyis az Isten Igéjének az emberi élet minden területére kiterjedő harmóniájából, teremtő és megváltó erejéből.

„A hit nem valami tőlünk idegen, a konkrét életől független dolog, hanem az élet lelke” – írja XVI. Benedek pápa 2012. október 17-én, *a hit évét* bevezető katekézisében. Majd így folytatja: „A hit azt állítja, hogy nincs igazi emberiesség másutt, csak azokon a helyeken, azokban a gesztusokban, azokban az időkben és megnyilvánulási formákban, amelyekben az embert az Istentől eredő szeretet élleti; ajándékként fejezi ki magát, és szeretetben, együttérzésben, figyelemben és önzetlen szolgálatokban gazdag kapcsolatokban nyilvánul meg mások felé.”

Bátor Botond OSPPE

EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS

Az Eucharisztia ünneplése (103/5.)

Iulius Firmicus Maternus *A pogány valások tévelygéseiről* című művében egy misztériumkultusz szertartásáról ír, amelyben siratnak egy istenséget, majd a jajveszékelők és siratók torkát a pap megkeni olajjal, mondván: *Az önmagát megmentő isten beavatottjai: Bátorság! A szenvedésből nekünk is lesz megváltás!* Firmicus Maternus ezután kifejti, hogy az eltemetett és elsiratott istenség holt bálvány, aki nem támad fel, és az illatos kenet, amellyel a torkokat kenik, az antikrisztus kenete. Ennek kapcsán mondja a szerző, hogy az igazi kenet kegyelmi valóság, amely Krisztus feltámadásának misztériumából forrászik. Összefoglalóan utal Szent Pálnak a feltámadásról szóló tanítására, valamint János első levelének soraira, mégpedig úgy, hogy alapnak a 45. zsoltárt idézi: „Eltemettek tehát vele együtt a halálba a keresztség által, hogy amint az Atya dicsősége feltámasztotta Krisztust a halottak közül, éppúgy mi is új életben járjunk. Ha ugyanis egygé letünk vele halálának hasonlóságában, úgy majd a feltámadásában is egy leszünk vele, (...) mert tudjuk, hogy Krisztus, miután feltámadt a halottak közül, már nem hal meg, s a halál többé nem uralkodik rajta. Mert halála egyszer s mindenkorra

való halál volt a bűnnek; az élete azonban élet az Istennek. Ti is úgy tekintsetek tehát magatokat, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek Krisztus Jézusban.” (Róm 6,4–11) „Ez az ígélet, amelyet ő ígért nekünk: az örök élet (...) A kenet, amelyet tőle nyertetek, megvan bennetek, és bennetek is marad, így nincs szükségetek arra, hogy valaki tanítson titeket. Amire az ő kenete tanít titeket, az igaz, és nem hazugság. Amint ő tanított titeket, maradjatok öbennel!” (1Jn 2,25.27) A zsoltár szövege pedig, amelyre a szerző hivatkozik: „Ékesebb vagy az emberek fiainál, kedvesség ömlik el ajkadon, azért áldott meg téged örökre az Isten. Kösd fel derekadra kardodat, te hős, dicsőségedet és ékességedet. Kelj útra ékességedben, és haladj diadallal a hűségért, a szelidségért és az igazságért. Csodákra tanítson jobb kezed: hegyes nyilaid népeket terítenek le eléd, a királyi ellenségeinek szívébe hatolnak. Királyi trónod, Isten, örökké áll, kormány-pálcád az igazság palcája. Szereted az igazságot, gyűlölöd a gonoszságot, azért kent fel téged Isten, a te Istened, az öröm olajával, társaid felett. Mírha, áloé és kasszia árad ruháidból, elefántcsont palotákból hárfa gyönyörködtet.” (Zsolt 45,3–9)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Parzhami Szent Konrád

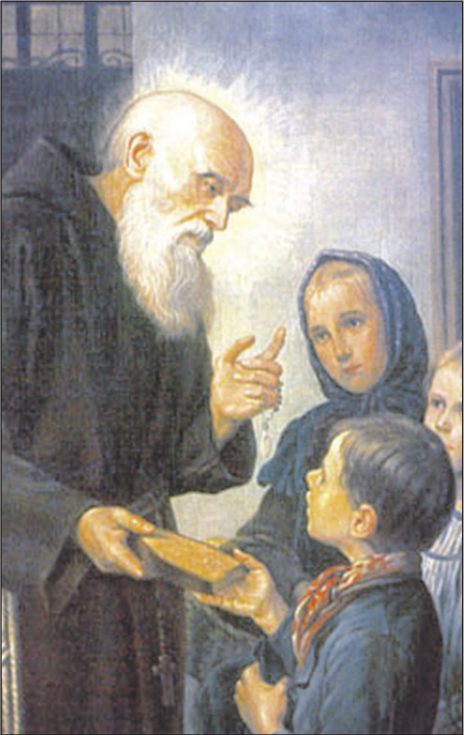
Április 21.

Többször is jelentkezett szerzetesnek, de nem vették föl. „A Jóisten nem hagy el; fenntartott számomra egy helyet” – vigasztalta magát a Johannes Birndorfer néven született fiatalember. Aigenben, huszonkét éves korában ismerte meg lelkipavezetőjét, Dullinger Beneficiat atyát. Hetente vagy kéthetente megtette a hozzávezető, ótórás gyalogutat, hogy győnjön, részt vegyen a szentmisén, és áldozzon. Már éjjel 1 órakor fölkelt, és sem szakadó eső, sem hó vagy jeges út nem gátolta meg szándékában.

Testvérei rá akarták beszélni, hogy vegye át szülei virágzó gazdaságát. Ám Johannes hivatása erősebb volt. Mint később kiderült, az a hely, amelyet Isten gondviselése fenntartott számára, az altöttingi Szent Anna-kolostor portája. Lelkipavezetője közbenjárásának köszönhető, hogy harmincéves korában bekerülhetett a kapucinusokhoz.

A kolostorban nem elégedett meg avval, hogy a helyi szokás szerint csak henteente három-négy alkalommal járuljon az Úr asztalához. Rendkívüli vágya az Eucharisztia iránt arra indították feljebbvalóit, hogy kivételt tegyenek vele. A feltűnés elkerülése érdekében ezeken a napokon, még mielőtt a kolostori közösség fölkelt, fél 5-kor áldozhatott.

Negyven éven át látta el az altöttingi Szent Anna-kolostor kapusi szolgálatát. Nemcsak az imádságban való buzgósága, hanem a zárandokok, vándorok és szegények iránti szolgálatkészsége és áldozatos szeretete is fáradhatatlan volt. Minden szabad pillanatában az úgynevezett Elek-

cellába, a kolostor lépcsője alatti sötét és szűk helyiségbe ment, ahonnan rá lehetett látni a tabernákulumra. Ha este elcsöndesedett a porta élete, sok órát töltött el ott az éjszakába nyúlóan.

A kolostor kapujánál végzett szolgálatát ekként méltatta Eugenio Pacelli bíboros, a későbbi XII. Piusz pápa: „Isten szolgája egyben az emberek, rendtársai és a nép szolgája is lett. Az altöttingi kapus, anélkül hogy pap, teológus vagy igehirdető lett volna, a szeretet apostolává vált. Megszentelődésének útja persze érdes és kemény volt: a vezeklés útja, a kereszt szegénységének útja. Konrádban, a hit, a hűséges kötelességteljesítés és a keresztény felebaráti szeretet e hőisében hiába keresitek más szentek csodálatos nagy tetteit, melyekre ámulva figyel fel a világ. De meglátjátok benne a szent remeték jámborsága mellett az erénynek azt a hősiességét, ami nem marad el a nagy szenteknek Krisztus Egyházában végzett tevékenysége mögött.”

L. K.

ÁPRILIS 18., HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA (Andrea, Ilma) – ApCsel 3,13–15.17–19 (*Az élet fedelmét megöltétek. Isten azonban feltámasztotta őt a halálból.*) – 1Jn 2,1–5a (*Krisztus az engesztelő áldozat bűneinkért, sőt az egész világ bűneiért.*) – Lk 24,35–48 (*A Messiásnak szenvednie kellett, és harmadnapra feltámadnia a halálból.*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 89 – EE 550, 416, Ho 89 – EE 111, Ho 118 – EE 553, Ho 86 – EE 112.

ÁPRILIS 19., HÉTFŐ (Emma, Malvin, Zseraldina) – ApCsel 6,8–15 – Jn 6,22–29.

ÁPRILIS 20., KEDD (Tihamér, Tivadar, Töhötöm) – ApCsel 7,51–8,1a – Jn 6,30–35.

ÁPRILIS 21., SZERDA – Szent Anzelm püspök és egyház-tanító emléknapja (Konrád) – ApCsel 8,1b–8 – Jn 6,35–40.

A hét liturgiája

B év

ringeni Szent Fidélf áldozópap és vértanú emléknapja (Hunor) – ApCsel 9,31–42 – Jn 6,60–69.

ÁPRILIS 25., HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA (Szent Márk evangélista) – ApCsel 4,8–12 (*Nem adatott más név, amelyben üdvözülhetünk.*) – 1Jn 3,1–2 (*Isten gyermekei majd színről színre látják a mennyei Atyát.*) – Jn 10,11–18 (*A jó Pásztor életét adja juhaiért.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 85 – EE 551, 416, Ho 85 – EE 101, Ho 142 – EE 553, Ho 205 – EE 224.

Gyógyulásáról megyünk beszélgetni Kárász Gábor atyához Bakonyára, egy kis Baranya megyei faluba. A két éve szentelt pap felépülését orvosai kész csodának tartották. Kétoldali tüdőgyulladásal tíz napot töltött lélegeztetőgépen öntudatlan állapotban, hallucinációk között. Huszonöt kilót fogyott, a testén felfekvési sebek keletkeztek. Amikor magához tért az eszméletlenségből, ébredésekor sem beszélni, sem ülni nem tudott. Három hónapja lábadozik az édesanyjánál a szülőfalujában. Ketten fogadnak minket, az apró nappaliban kezdünk beszélgetni. Az édesanya fekete ruhát visel.

Kárász Gábor atya éppen látogatásban volt otthon, amikor a koronavírus első, szokásos tünetei jelentkeztek nála. Óvatosságból nem ment vissza Szekszárdra, ahol káplánként szolgált. Néhány nappal később északra felbresztette az édesanyja, mert nehezen lélegzett. Mentőt kellett hívni hozzá, Gábort a pécsi kórházba szállították. Miután oxigént kapott, jobban lett, ám a vizsgálati eredmények korántsem voltak biztatóak. Bár ő úgy érezte, jól van, amikor megpróbált felállni, összeesett. Újra oxigént kapott, majd át kellett vinni az intenzív osztályra, ahol végül közel két hétig feküdt öntudatlan állapotban, miközben folyamatosan romlott az állapota. „Felfogtam, hogy súlyos beteg vagyok. Bár a nővérek az ágyam mellett állva két oldalról fogták a kezem és biztattak, láttam a szemükben az aggodalmat. Kérdeztem Istentől: Biztos ezt akarod? Nincs két éve, hogy anyu eltemette a bátyámat, most én jövök? Szeretem az életemet, és bízom abban, hogy jó helyre kerülök, de anyu hogy fogja ezt kibírni? Ezek voltak az utolsó gondolataim, mielőtt elvesztettem az eszméletem, azután

csak rémálmokra emlékszem.” Szent Miklós napján vették le Gábort a lélegeztetőgépről. Orvosok és nővérek vették körül. „Ujjongó arcokat láttam maga körül. Gábor, sikerélményünk van, fel fog épülni! Ez csoda” – mondta az egyik orvos.”

Innen azonban még hosszú utat kellett megtennie, és a felépülése még a mai napig is tart. „Amikor felébredtem, nem tudtam, hol vagyok. Annyira gyenge voltam, hogy nem voltam képes a karomat az arcomhoz emelni. Mindenféle képzelgéseim voltak, sokáig összefolyt számomra a valóság és a képzelet.” Gábor a légszomtszész miatt egy ideig még azután sem tudott beszélni, hogy levették a lélegeztetőgépről. A testén tenyérnyi mély felfekvési sebek keletkeztek több helyen is. Fájdalmas kezelések és beavatkozások következtek. „Hisztisebb és nyugtalanabb lettem, volt, hogy dörömböltem a lábammal. Nem tudtam, mi történik velem. Aztán elgondolkodtam, és felfogtam, hogy élek, és túl vagyok a veszélyen. De képtelen voltam elmondani, mit érzek, mert még nem tudtam beszélni. Hoztak abécét, de először azon sem tudtam elmutogatni, amit akartam. Kérték, hogy próbáljam leírni, de az sem ment. Akartam volna mondani, de nem jött ki hang a torkomon. Leizzadtam az erőlködéstől, és szorongás jött rám. Nyugtattak, hogy gyorsan javulok, csodaszámba megy a gyógyulásom. Eleinte nehéz

volt imádkoznom, és ezért szégyelltem magam. Ha gyenge a test, sajnos a lélek is el tud gyöngülni. Légüres térben éreztem magam, nem gondoltam semmire. Tették velem a kórházban, amit kellett, én pedig másoktól függtem, egy pohár vizet is kérnem kellett, és el kellett fogadnom az állapotomat, hogy ruhátlanul fekszem, és katéterre, pelenkára van szükségem. Egy idő után aztán már tudtam azt kezdeni a lelkemmel, amit akartam. Szabaddá váltam a testemtől. Még ott feküdtem, mosdattak, forgattak, de lélekben már voltak nyugodt perceim, később óráim. Vissz tértek a hétköznapi gondolataim, a jó emlékek is, és kezdtem megélni a gyógyulás örömét. Végre felfogtam, hogy vissza fogok térni a megszokott életemhez.”

Kívülről nézve gyors volt, de a belső megélés szempontjából lassúnak tűnt a javulás. Felkelni az ágyból, elindulni a járókerettel, és napról napra egyre több kört tenni vele a szobában – mindez nagy küzde-

lem volt. És óriási élmény, amikor ébredése után egy héttel először tudott megszólalni. A testi és a lelki megerősödése párhuzamosan haladt. Gábornak nagyon sokat jelentett, amikor eljutott odáig, hogy telefonon már beszélni tudott a hozzátartozóival és a barátjaival. Nagyon sokan imádkoznak érte, misét mondanak a gyógyulásáért, támogató üzeneteket kap. „Jól esett, hogy a pap testvéreim mindennap hívták anyut, és együtt imádkoztak vele. Nagy lelkiert adott Barsi Balázs atya biztatása: »A Jóisten megtartott téged, terve van veled.« A szekszárdiak még Istennel is perlekedtek, mondván, késői hivatás az enyém, két éve sincs még, hogy papként szolgáljak, hát ne vigyen még el. Nagyon sok törődést kapok azóta is, hívnak, írnak, biztatnak az emberek.”

A bakonyai házban édesanyja támogatásával erősödik Gábor. „Sokat mozgok, dolgozom a kertben. A misén már tudok térdet hajtani úgy, hogy közben nem kapaszkodok, de még erőlködnöm kell. A sebet még kezelik, és vizsgálatok várnak rám, de már szeretnék visszatérni a munkába.”

Gábor édesanyja is bekapcsolódik a beszélgetésbe. A könnyeivel küzd. Gábor megmagyarázza: „Négy éve, amikor meghalt édesapám, kiderült, hogy beteg a testvérem. Két éve itt, ebben a szobában halt meg. Mondták neki, hogy nem sok van hátra, gondolja át, hol szeretné befejezni az

életét. Az akkor hétéves kislánya végignézte a betegségét. Őt akarta övni, ezért visszajött anyuhoz. Én is haz tudtam jönni hozzá. »Úgy érzem, ma befejezem« – mondta a halála reggelén, és délután csendesen elment. Máig ható fájdalom ez, anyu csak sírva tud beszélni róla. A betegségem kizökkentette a gyászból, a gyógyulásom ír a sebre. Anyu egyedül maradt, de így is megy az élet, és a hite megerősödött. Mondta, milyen erőt adott neki, hogy esténként imádkoztak vele a pap testvéreim.” „Ez valóban segített. Másban nem tudtam bízni” – emlékszik vissza az édesanya.

Gábort a papságában is megerősítette a betegsége. „Soha nem állt távol tőlem a betegekhez fordulás. Most még inkább megérint, ha megbetegedésről hallok. Öszintébben, mélyebben tudok imádkozni. Súlyos állapotban voltam, de túljutottam rajta. Hogyan tudom majd kamatoztatni ezt az emberek javára? Lesz-e gyümölcse? Most másként látom az életet, mint azelőtt. Olyan értéknek, amit övnünk kell, nem vehetjük félvállról. Egyetlen pillanat alatt vége lehet, és ez a pillanat készületlenül érhet bennünket. A kórházban bennem is megfordult, hogy bűnös vagyok, és ha így megyek el, elkárhozom. Nagyon tökéletlennek éreztem magam. Amikor felébredtem, az első gondolatom az volt: Pont velem tesz a Jóisten csodát? Hiszen nem vagyok az a tökéletes pap. Nincsenek nagy tetteim, különleges érdemeim. De aztán arra gondoltam, történtek csodák végtelenül egyszerű emberekkel is. Minden lehetséges, és Isten engem is ugyanúgy szeret, hiszen mindenkit szeret. A csodákban pedig tanulnunk kell. Nekem is jobbnak kell lennem, példamutatónak, hogy azt lássák bennem, ez a pap Isten emberre. Ezt néha ijesztően nagy feladatnak érzem, de talán egyszer majd sikerülhet.”

Trauttwain Éva
Fotó: Lambert Attila

Világszerte imádkoztak érte: családtagok, papok, hívek és közösségek. Közel két hónap után a saját lábán hagyta el a kórházat. Az orvosok a maguk biztatására fényképet kértek tőle. Három hónap telt el a hazatérése óta, napról napra erősödik, és küzd a felépülésért. Kopasz István plébánosnál jártunk.

„Három hét altatás után a tőbbedik próbálkozásra tudtak felbresztteni. Depresszióba estem, úgy éreztem, feladom, nincs értelme küzdeni. Akkor volt a 60. születésnapom. Sorra jöttek a köszöntések, az ajándékok, de én nem tudtam örülni. Sok szent mondja, hogy számára a kereszt lett a tankönyv. Én is megértettem, mit jelent a keresztre feszített Jézussal való kapcsolat. Mélyen, egzisztenciálisan átéreztem, hogy vagy igent mondok erre a szenvedésre Jézussal együtt, és akkor várható a feltámadás, vagy nem. Jézus követésével együtt jár a kereszt. Ő van az egyik felén, én a másikon. Nem azt kell kérnem, hogy le szállhassak a keresztről, hanem erőt ahhoz, hogy fennmaradhassak. Nem az a kereszténység, hogy bedobunk egy kis imádságot, és kijön a megoldás, elmúlik a panaszom, megoldódik a nehézségem. Megértettem, hogy ott kell maradnom Jézussal a kereszten. Onnantól kezdve fényes a történet. Nagyon sokat segített a testvérek szeretete, imádsága szerte a világon.”

István atyaért Ugandától Dél-Koreán, Brazilián, Németországon és Svájcban át Lengyelországig a világ minden táján imádkoztak. Imát mondtak érte a hozzátartozói is – 94 éves édesanyja, nyolc testvére, az ő 35 gyerekük és a 22 ded-unoka –, pap testvérei a Fokoláre mozgalomból, ismerősök és ismeretlenek kérték Istentől a gyógyulását. Nagy Károly plébániáján minden este online kapcsolódtak össze a hívek, és együtt imádkozták a rózsafüzért. Ugyancsak naponta imádkoztak érte üllési és zombói hívei. István atya számára ez az Egyház szeretetének nagyon konkrét megtapasztalása volt, annak a megerősítő megélése, hogy világméretű család vagyunk.

Üllés és Zsombó plébánosa október végén betegedett meg. Egyre csak emelkedett a láza. Felhívta a háziorvosát, és szinte azonnal jött is érte a mentő. Úgy véli, a fertőzést a testvéreitől kaphatta el, akik mindannyian átestek a betegségen. Édesanyjukról csak sejtik, hogy ő is megfertőződhetett, de neki nem voltak tünetei. István atya került a legsúlyosabb állapotba. Lélegeztetőgépre tették, altatni kellett, több alkalommal dialízisre volt szüksége. Az orvosok szerint tíz százalék esélye volt az életben maradásra. Hozzá-

tartozói naponta érdeklődtek telefonon, nem biztatták őket semmi jóval. Egy alkalommal, amikor az orvosok azt mondták, az az éjszaka lesz a vízváltó, Kondé Lajos elvitte neki a betegek szentségét. „Azt mondják, akkor fordulat állt be az állapotomban. Az utolsó héten mindennap fölébresztettek, figyelték, beindul-e a légzés, ha levesznek a gépről. Húsz nap után tudtam önállóan lélegezni. De a tudatom nem talált vissza a valósághoz. Az altatás ideje alatt bennem egy rémvilág élt, úgy éreztem, megfigyelnek, elrabolnak, és amikor fölébresztettek, összefolyt bennem a képzelet és a valóság. Az orvosok számára sikertörténet

vagyok. Az egyikük fényképet kért tőlem. »Magunkat erősíteni, hogy lássuk, van, aki felépült a kezeink alatt« – mondta. Akkor onnan tízből nyolc beteg nem jött ki a saját lábán, és ez rettentő nagy teher az orvosoknak. Én nagyon hálás vagyok nekik, megköszöntem a gondosságukat, amivel visszasegítettek az életbe.”

Amikor december 19-én hazaengedték a kórházból, hosszú, nehéz munka állt előtte, a küzdelem a felépüléséért. Tüdejének vitálkapacitása 50 százalékos, a diffúziós kapacitása 38 százalékos volt, holott 80 százalék a normál élethez szükséges érték. „Nincs még nálunk protokollja a rehabili-

„Hiszek az ima erejében, a mindenható Isten szeretetében”

nat miatt aggódó XXIII. János, a süketen zenét szerző Beethovent és a saját kamaszkori hittanárát, aki az egész életét végigbetegeskedte, de a növendékei közül öten lettek papok.

„Két napig bennem volt a csodálkozás és az aggodalom, de most már nyugodt vagyok. Isten megnyugtatót. Így állok a folytatás elé. A kereszténység középpontjában nem egy tan, hanem egy személy áll, Isten, aki szeret minket. Én benne hiszek. Kell néha egy kis idő, hogy megerősödjek, hogy visszatérjek a hitemhez egy-egy nehézség után, de alapvetően a hitem éltet. Hiszem, hogy Isten szeret, akkor is, amikor megengedi, hogy valami rossz történjen velem, emberileg nehéz helyzetbe kerüljek. Hogy mi a szerencse, és mi a szerencsétlenség, nem mindig tudjuk felmérni. Amióta eljöttem Zsombórról, megnőtt a szkóla létszáma, a Szent Mónika körben egymást segítik a tagok, találkoznak, keresztutat jártak online. A hívek körében ősszel elindított munkacsoportok is szépen dolgoznak. Legyen távol tőletek minden keserűség, harag és indulat – olvastam Szent Pálnál. Már a kórházban szíven ütött ez a mondat. Nem tudok minden dologra úgy nézni, hogy ne érezzek keserűséget, de az élet aztán megtanít, hogy ami az egyik pillanatban szerencsétlenségnek tűnik, arról később kiderülhet, hogy ajándék, és Isten szeretete volt mögötte.”

T. É.
Fotó: Lambert

Keresztény értelmiségiként képviselni az evangéliumot

Beszélgetés Osztie Zoltánnal, az Aquinói Szent Tamás Ökumenikus Közéleti Akadémia elnökével

Az Aquinói Szent Tamás Ökumenikus Közéleti Akadémia 2018-ban jött létre. Osztie Zoltánnal, a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templom plébánosával, az akadémia megálmodójával beszélgettünk.

– Milyen meggondolásból határozta el az akadémia megalapítását?

– Évekkel ezelőtt, még a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) elnökeként sokat beszélgettem Balog Zoltánnal – jelenlegi református püspökkel, aki akkor még miniszter volt –, hogy miként vehetjük fel a küzdelmet a Krisztus-gyűlölő, egyház- és keresztényellenes erőkkal a jövőnk érdekében. Ennek egyik leghatékonyabb módja, ha tevékenyen részt veszünk a jövő keresztény értelmiségének a képzésében, amely így majd nagyobb önbecsüléssel, küldetés- és felelősségtudattal élve társadalomformáló erővé válik, és csatasorba állítható. Mert harcban állunk. Mi nem fegyverrel harcolunk, de a krisztusi misszióhoz hűen vállaljuk, hogy az evangéliumot következetesen képviseljük. Ez pedig konfrontációval jár. Az új keresztény értelmiség kineveléséhez igyekszünk sokoldalú segítséget nyújtani.

– Ez mit jelent konkrétan?

– A képzésnek három alappillére van. Az első a szigorúan bentlakásos kollégiumi élet, mivel a közösség az egyik legnagyobb megtartóerő. Sokszor vádolnak minket azzal, hogy elszigetelték vagyunk, visszahúzódók, kushadók keresztények. Ebből elég, így nem lehet csatát vívni és nyerni! A második alappillér azok a tanulmányutak, melyek a magyarságtudatunkat erősítik. Az identitástuda-

tunk másik tartóoszlopa ugyanis – a kereszténység mellett – a hazaszeretet, melyet ökumenikus módon igyekszünk szolgálni. A harmadik pillér pedig maga a tíz hónapos képzés, amely tíz témakört érint. Nem az az elsődleges célunk, hogy a hallgatóink még többet tudjanak – a szükséges tudnivalókat megszerzik az egyetemen –, hanem az, hogy egyfajta mentalitást alakítsunk ki bennük. Keresztény értelmiségéhez illelő, kérlelhetetlen igényességgel éljék a maguk lelki, szellemi életét. Kiváló alkotó szakemberek segítik őket a fejlődésükben.

– Milyen tanulmányutakról van szó?

– A Kárpát-medencén utaztatjuk végig a hallgatóinkat, elsősorban az elcsatolt területekre visszük el őket. Személyes tapasztalatokat szerezhetnek ezeken az utakon, és találkozhatnak olyan egyházi és közéleti szereplőkkel, akik segítségükre lehetnek abban, hogy megismerjék az elcsatolt területek magyar közösségeinek életét. Sok mindenben támogatjuk ezeket a közösségeket, de gyakran azt gondoljuk, hogy majd mi megmondjuk nekik, mit kellene tenniük. Pedig fordítva van: mi tanulhatunk az ő helytállásukból. Az elkényelmesedett európai kereszténységgel szemben az elcsatolt területek magyarjai tudják, mit jelent kereszténynek, magyarnak lenni, és mennyi mindent kell tenni annak érdekében, hogy az iden-

títástudatuk ne rendüljön meg, hanem megmaradjon, és ne adják fel magukat. Ezért fontosak ezek a tanulmányutak. És azért is, mert a hallgatóink így tapasztalatokat szerezhetnek például arról, hogyan lehet kijönni havi húszezer forintnak megfelelő pénzből Kárpátalján.

– Mi az a tíz téma, amit a képzés során érintenek?

– A tanulmányi egységek a következők: rendszerelméleti-lelki alapozás; önismeret és társas kapcsolatok; erényetika; magyar irodalom és művelődéstörténet; magyar történelem; gazdaság és pénzügyek; politológia és szociológia; magyar képzőművészet – művészettörténet – néptánc; média és kommunikáció; természet- és műszaki tudományok. Modulnak nevezzük ezt a tíz témát, amelyek mindegyikéhez egy-egy tanárt rendeltünk. Az ő feladatuk a szervezés, az, hogy az egyes témákról megfelelő szakemberek, akadémikusok, tanárok, kutatók, kiemelkedő művészek tartsanak előadásokat.

lis rendszerben zajlik a képzés, és mindössze két tanulmányutat tudunk megtartani, az országhatárokon belül.

– Hogyan történik a hallgatók kiválasztása?

– Elsődleges szempont, hogy a jelentkezők keresztény és nemzeti elkötelezettségük legyenek, továbbá eredményesen végezték el az eddigi tanulmányaikat. Azt várjuk tőlük, hogy egyházi vagy közéleti személy ajánlásával érkezzenek, esetleg mindkettővel. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az elcsatolt területekről is vannak hallgatóink, Erdélyből például jelenleg öten tanulnak nálunk. A hallgatóink döntő többségükben keresztény értelmiségi családból vagy társadalmi közegből jönnek. A jövő évre április végéig lehet jelentkezni, a felvételi ideje május közepe lesz. A tanév augusztus végén indul, bízunk abban, hogy addigra felszabadulunk a járvány korláta alól.

– Ki finanszírozza az akadémia működését?

– A finanszírozás pályázati pénzből történik, a Miniszterelnökségen keresztül. A fővédnök Balog Zoltán református püspök. Nemrég kértük fel másikat fővédnökünknek Babel Balázs érsek atyát, hogy valóban ökumenikusan működjünk.

– Miért éppen Aquinói Szent Tamásról nevezték el az akadémia?

– Ő nem csak a teológia, hanem az egész szellemi történet óriása. A XIII. században az emberiség egész addigi tu-

dását birtokolta, összegezte és rendszerezte. A *Summa contra gentiles* és a *Summa theologiae* című műveiben olyan hatalmas szellemi katedrális épített fel, amely keresztény értelmiségiként, teológusként és filozófusként is kiemelkedővé teszi az életművét. Példa számunkra, és közbenjáró is.

– Bízunk abban, hogy mint minden járványnak, ennek is vége szakad egyszer. Bár semmi nem lesz ugyanaz, mint előtte, mégis, ha konszolidálódik a helyzet, hogyan látja az akadémia jövőjét?

– Leghőbb vágyaim egyike, hogy végig tudjunk csinálni egy tíz hónapos képzést úgy, ahogyan azt eredetileg elterveztük. Eddig erre nem volt lehetőségünk. Szeretném, ha több hallgatót tudnánk fogadni az elcsatolt területekről. Nem értem, hogy Kárpátaljáról miért nem jelentkezett eddig senki. A képzés ingyenes, és a hallgatóink még ösztöndíjat is kapnak. A képzés hasznosulását illetően pedig az a célunk, hogy olyan keresztények kerüljenek ki tőlünk, akik a maguk területén – nem feltétlenül politikusként, nincs semmiféle erre vonatkozó követelmény –, az egyházi és a társadalmi élet bármely szférájában azzal a krisztusi lelkiülettel tudnak helytállni, ami az akadémia lelkiülete is. Keresztény elkötelezettséggel, küldetéstudattal, kérlelhetetlen igényességgel, azzal a missziós szándékkal, ami az evangéliumot képviseli bárhol, bármilyen környezetben.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

Online gyermekfoglalkozásokkal segítik a szülőket

A Családokért online program (CSOP) keretében a Pécsi Egyházmegye családapsztorációs munkatársai azt a célt tűzték ki, hogy a járványhelyzetben otthon dolgozó fiatal szülőket segítsék, és óvodás-, illetve általános iskolás korú gyermekeik részére online kiscsoportos foglalkozásokat szervezzenek szakemberek bevonásával.

A CSOP keretén belül már elindultak az online foglalkozások. Az eddigi visszajelzések nagyon jók, de továbbra is várják önkéntesek és családok jelentkezését. Az önkéntes segítők és a szülők is kérdőív kitöltésével jelentkezhetnek a programra.

A Családokért online program Facebook-oldalán lehetőség van a gyermekek számára időpontot foglalni az önkéntesek által vezetett játékos, interaktív, il-

letve tanulást segítő foglalkozásokra.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Pázmányosok ajándéka a Szent János Kórház Covid-osztályának

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Karának Nemzetközi és Politikatudományi Intézete (PPKE BTK NPI) több százezer forint értékű adománycsomagot ajánlott fel a budapesti Szent János Kórház Covid-osztályán dolgozók javára. Az ajándékot április 1-jén, illetve 2-án adták át.

A húsvéti adománygyűjtési akció során jelenlegi és volt hallgatókat, illetve oktatókat kért meg a PPKE BTK NPI, hogy kisebb-nagyobb ajándékokkal lepjék meg a Szent János Kórház Covid-osztályán dolgozókat.

Jelenleg a világjárvány harmadik hullámának legnehezebb heteit éljük, Magyarországon több mint tizenkét ezren vannak kórházban koronavírus okozta súlyos megbetegedéssel, közülük közel másfél ezren lélegeztetőgépen. A Covid-betegekkel foglalkozó osztályok megteltek, a kórházak személyzetére hónapok óta elképesztő teher nehezedik, az orvosok és ápolók kimerültek. A PPKE BTK NPI közösségének tagjai ezért elhatározták,

hogy az egészségügyi dolgozók iránti szolidaritásuk, elismerésük és hálájuk kifejezéséként megajándékozzák az egyik túlterhelt budapesti Covid-osztályon szolgálatot végzőket, nővéreket, ápolókat, orvosokat, segédszemélyzetet.

Az akcióban édességeket, kávékat, teát, egyéb csomagolt élelmiszereket lehetett felajánlani – ezekért a szervezők kocsival házhoz mentek –, illetve pénzbeli adományok is érkeztek, amit az osztály kérésének megfelelően konyhai eszközökre, kávékapszulákra, kézkrémre és hasonló termékekre fordítottak.

Az adománygyűjtéshez a PPKE BTK más intézeteinek oktatói és hallgatói, sőt a Pázmányhoz nem kötődő személyek is csatlakoztak; a PPKE BTK Dékáni Hivatala egy 20 ezer forint értékű ajándékcsomagot ajánlott fel.

Az ajándékcsomagok mellett meleg étellel is meglepték a kiválasztott osztály dolgozóit: a Vas utcai Happy Panda kínai street food büfé felajánlotta, hogy két napon keresztül ebédet főz a szolgálatban lévő huszonöt főnek. Az adományozókkal és a kórházzal való kommunikációt, a bevásárlást, illetve az ajándékok összegyűjtését és kiszállítását Szöllősi Aletta kínai szakos demonstrátor, Salát Gergely, az NPI vezetője és Gulyás Csenge, a PPKE BTK Kínai Tanszékének oktatója végezte.

Az összegyűlt több százezer forint értékű ajándékot, illetve a Happy Panda autentikus kínai menüjét a szervezők nagycsütörtökön és nagypénteken juttatták el a Szent János Kórházba, ahol a Covid-osztály nővérei vették át őket.

Forrás és fotó: PPKE BTK

Katolikus történelemkönyv-sorozat indul

Az Egyház tanítása nagy hangsúlyt kap a kötetekben

A 9. és 10. évfolyam számára már elkészültek a katolikus középiskolai történelemtankönyvek. A kötetekről – amelyek elektronikus formában is hozzáférhetővé válnak, s a következő tanévtől megrendelhetők – Kovács Örs főszerkesztőt és Tamásiné Makay Mariann szerkesztőt kérdeztük.

– **Hogyan indult ez a nagy szakmai kihívással járó vállalkozás?**

Kovács Örs (K. Ö.): 2018-ban a Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPI) vezetője, Barcsák Marianna keresett meg azzal, hogy egy miniszteri pályázatnak köszönhetően lehetőség adódna a középiskolai történelem-tananyag fejlesztésére. Már a megkereséskor tankönyvkészítésben gondolkodtam, amely végül találkozott mind a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, mind a KaPI elképzeléseivel. A 2020-ban bevezetett új Nemzeti alaptanterv (NAT) tette szükségessé a tankönyvírást, amelynek első, 2018 augusztusában megjelent változata vált vezérfonalunkká. Utóbb még a NAT végső változatához kellett igazítani ezt a két kötetet.

A munkát 2018 nyarán kezdtük előkészíteni. Mariann személyében egy tapasztalt társat sikerült találnom, és közösen kezdtük el a mintegy tízfős alkotói gárda összeállítását. A szerzők, a képszerkesztő, a grafikus-elfordelő is szinte azonnal elfogadták a felkérésünket, és viszonylag hamar sikerült egy közös koncepciót kialakítanunk. Egy teljesen új tankönyvsorozat készítésébe vágtunk bele, amihez igyekeztünk felhasználni valamennyiünk tanítási gyakorlatából, valamint a korábbi tankönyvek tanításából származó tapasztalatainkat.

A könyvek 2020 őszén kerültek be az akkreditációs eljárásba, amelynek lezárultával felkerültek a tankönyvjegyzékre, így nemcsak nyomtatott, hanem a tankönyvkatalóguson keresztül elektronikus formában is hozzáférhetővé, a következő tanévre rendelkezhetővé válnak a kollégák és a diákok számára.

– **Hány részből áll a tankönyvsorozat?**

Tamásiné Makay Mariann (T. M. M.): A tankönyvsorozat négy kötetből áll majd, melyek közül a 9-es és a 10-es kötet lesz elérhető a 2021/22-es tanévben. Természetesen a tankönyv tananyagának kiválasztása megfelel a jogszabályokban, tehát a 2020-as Nemzeti alaptantervben és az ahhoz illeszkedő tartalmi szabályozókban, így a gimnáziumi, a technikumi és az iskola-rendszerű felnőttoktatás számára megadott kerettantervekben előírtaknak.

Az 9-es kötet az ókori Közép-Kelet civilizációinak bemutatásával kezdődik, a 12-es kötet pedig a globális világ és benne Magyarország történetével zárul. Persze a kronológia továbbra is szervezőereje a tartalomnak, de a kerettantervvel összhangban a történeti alapú megközelítéstől igyekeztünk elmozdulni a jelenségalapú megközelítés felé.

Az általános jelenségek bemutatása gyakran magyar példákon történik. Vagyis az eddigiekhez képest jelentős tananyagcsökkentésre került sor.

Az egyetemes történelmet az első világháborúig inkább tematikusan, a legfontosabb jelenségeket példaként kiragadva tárgyaljuk, így megszerkesztve a tanárt és a diákot is a történelem egészének ismeretét követelő kihívástól. Reméljük, hogy a tankönyveink új szemlélete hozzá fog járulni a történelemoktatás tartalmi és módszertani megújulásához.

– **Mi volt a szándékuk, amikor nekifogtak a munkának, mitől katolikus a tankönyvsorozat?**

K. Ö.: A legfontosabb célunk egy jó tankönyv megalkotása volt. A jó nemcsak a kivitelezésre, a minőségre és a szakmai frissességre vonatkozik, hanem a jóra, szépre, igazságra, tisztességre, emberi méltóságra, felelősségtudatra és a szolidaritásra is. Igyekeztünk közel hozni a múltat a jelenhez, és a nehéz kérdések

Kovács Örs: Igyekeztünk közel hozni a múltat a jelenhez

a történelmi szembenézésnek is.

Így került bele a tankönyvbe például Szent II. János Pál pápa 2001-es görögországi bocsánatkérése a negyedik kereszties hadjárat (1202–1204), Konstantinápoly elfoglalása során elkövetett tettekért. A diákokat pedig arra sarkalljuk, vitassák meg, van-e erkölcsi felelősségünk elődeink bűneiért.

– **Milyen megoldásokkal törekedtek a korszerűsége, a könyvek jó használhatóságára?**

T. M. M.: Felkérésünk nemcsak a 9–12-es gimnáziumi tankönyvek megírására, hanem a hozzájuk kapcsolódó digitális segédanyagok

ám nem megtanulandó – kiegészítő anyagok találhatók.

– **Hogyan választották ki a különféle történelmi korok, témák szakértőit? Mely tankönyveket vettek alapul?**

K. Ö.: A tankönyvírók esetén középiskolai tanárokból gondolkodtunk, mi magunk is elsősorban tanárok vagyunk. Mindenkinél legalább tízenöt éves, sőt többeknek húsz-huszonöt éves tanári múlt áll a háta mögött, ami segíti azt, hogy értse a diákok mentalitását, gondolkodását; illetve többféle tankönyvből tanított pályája során.

Lényegében a rendszerváltozás óta eltelt időszak tan-

Tamásiné Makay Mariann: Célunk az önálló tanulás segítése

Bizonyos esetekben kaptunk segítséget egy-egy speciális területhez abban jártas szakemberektől (például zsidó vallás, iszlám), akiknek a nevét hozzájárulásukkal feltüntettük a tankönyvben is.

A pedagógiai lektor esetében fontos volt, hogy egyetemen is oktasson módszertant, de középiskolában is tanítson, mert így mind az elméleti, mind a közvetlen szakmai tapasztalata megvolt a tankönyv elbírálásában. S ennek a tankönyvcsaládnak a különlegessége, hogy egyházi lektora is volt a köteteknek.

Kardinális kérdés volt a tanári kézikönyv. Ugyanis eddig ez csak egy-egy tankönyvsorozathoz készült történelemből, de korántsem tartalmazott annyi mindent, mint amit tanárként látni szeretnénk volna. Ugyanis ez most nemcsak a tanmenetet és a tankönyvi feladatok megoldásait tartalmazza, hanem minden egyes tankönyvi feladathoz feldolgozási javaslatot ad, módszertant nyújt, kész ötlettel, kiegészítő anyagokkal.

Így a teljes állásban tanító kollégának is megadja a lehetőséget, hogy kis erőfeszítéssel tudja színesíteni gyakorlatlalt az óráját, törekedjen a frontális tanítástól való elszakadásra. Ez a történelem esetén azért nehéz, mert az iskolák többségében ez egy teljes osztályt érintő tantárgy, így még több előkészítést igényel a változatosabb órátartás.

Emellett a kézikönyv tartalmaz témazárókat, érettségi típusú feladatokat és kompetenciaméréseket is. Természetesen mindez csak lehetőség, és semmi nem kényszer a kollégák számára, mert a digitális felületről alakítható módon juthatnak hozzá.

– **Voltak-e szakmai viták egyes történelmi események interpretálásával kapcsolatban, s ha igen, akkor mi alapján döntöttek a végleges változat mellett?**

T. M. M.: Annak ellenére, hogy csapatunkban különböző világnézetű alkotók kaptak helyet, nagy viták nem voltak. Ezt a különbözőséget inkább értéként és előnyként éltük meg.

Szakmai vitáink – nevezetesen ezeket inkább egyeztetéseknek, szakmai műhelynek – elősegítették, hogy egyes történelmi korokat, személyiségeket és tevékenységüket több oldalról közelítsünk meg.

Megbízónk, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

és a mi számunkra is kezdettől fogva elsődleges volt – természetesen a felvállalt keresztény értékek mentén – a tankönyvsorozat tartalmának szakmai hitelessége, pontossága, szemlélete, naprakésztsége.

A szakirodalom részletes ismerete nélkülözhetetlen a tankönyvírás során. Szerzőink otthonosan mozognak a külföldi, idegen nyelvű szakirodalomban is. Igyekeztünk a legújabb kutatások eredményeit beemelni a tankönyvi tartalomba, persze az ismereteket a középiskolás tanulók fejlettségi szintjéhez igazítva.

Természetesen ebben segítségünkre voltak az egyes témák anyagait megtekintő szakértők, egyetemi oktatók, kutatók is. Bízunk benne, hogy ez garantálja a szakmai frissességet és újszerűséget. Törekedtünk arra, hogy tudományos szempontból hiteles, megbízható és releváns forrásokat használjunk.

Már ismert forrásokat újrafordítottunk, tankönyvekben eddig sosem szerepelt források kaptak helyet már a 9–10-es kötetben is, nem beszélve a 19–20. századi témákról.

Hadd említsünk meg egy-két olyan történelmi esemény-sort vagy témát, amelyet új megközelítésben mutatunk be a most megjelenő köteteinkben.

A Római Birodalom hanyatlásának és bukásának okai és tényezői kapcsán új szempontokra világítottunk rá. A közvélemény érdeklődésére talán leginkább számot tartó magyar őstörténeti témát igyekeztünk kiegyensúlyozottan, a tudományosság meszesemenő szem előtt tartásával szintén több oldalról megközelíteni. A tatárjárás, a Hunyadiak politikájának értékelése, a mohácsi csata vagy épp Szelejmán halála kapcsán felhasználtuk a legújabb szakirodalmi kutatásokat, adatokat és értékeléseket.

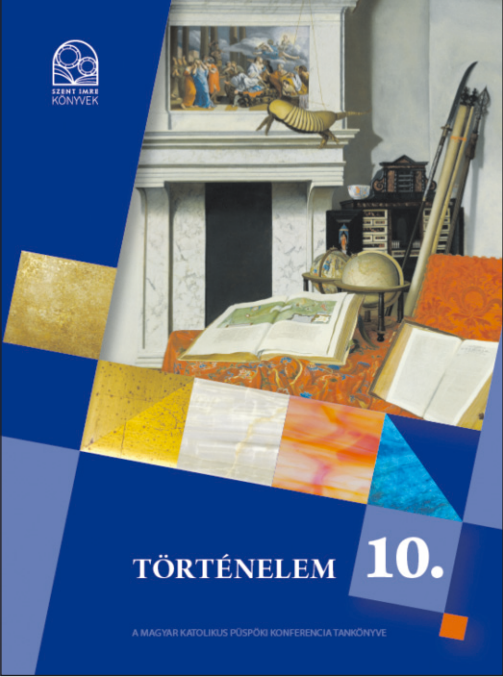
– **A katolikus történelemtan-könyv-sorozatot kizárólag felekezeti iskolák számára ajánlják?**

K. Ö.: A katolikus és a felekezeti iskolák mellett világi iskolák számára is ajánljuk a tankönyvsorozatot, igazából mindenkinek, aki nyitott és érzékeny az újszerű megközelítésre, aki kíváncsi arra, hogy miként tudja jelenségszerűvé, élménnyé formálni a történelemórát.

De még egy jó tankönyv sem pótolhatja a felkészült tanárt és az érdeklődő diákot. Ez egy nagy kaland, amely reményeink szerint nemcsak megkönnyíti a tanulást a diákok számára, hanem meg is szereteti velük a történelmet, míg a kollégáknak – amellyel, hogy próbál érdekesen, áttekinthetően támaszt adni – segít néhány terhet levenni a vállukról a módszertani ötletekkel és a feladatbankkal.

Reméljük, a jövő tanévben sokaknak lesz merszük ezt a tankönyvsorozatot választani, hissyék el, nem fognak csalódni!

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

(Folytatás az 1. oldalról)

Nem csak azért, mert nem tanítunk személyesen, vagy mert az éneklés veszélyessé nyilvánítottatott, mert nincsenek előadások, a gyerekeinkkel, unokáinkkal lehetőleg kerülni kell a találkozást, és félni lehet az öleléstől.

Sokféleképpen vagyunk bezárva, a családok össze vannak zárva, gyerekeinket a lecke, majd az unalom az online világhoz láncolja. Reméltük, hogy kibírjuk néhány hétig. Ennek egy éve már, és nem látjuk a végét.

Közhellyé vált, hogy semmi nem lesz olyan, mint azelőtt, mégis ragaszkodunk mindahhoz, ami azelőtt működött. „A stratégiák mindig hajlamosak hadseregüket az előző háborúra felkészíteni, kiváltképp, ha abban győztek” – mondja Jared Diamond. Csak-hogy ez annyira veszélyes, mint a sünnnek az ükapjától tanult védekezése az országúton. Lehet, hogy a szűrőrsra gömbölyödés bevált a róka ellen, de a kamion ettől nem ijed meg.

Új haditervre van szükség. Újra kell gondolnunk az értékeinket, rövid és középtávú céljainkat úgy, hogy nehogy éppen a hosszú távú célok csúszzanak ki a kezünk közül.

Gondolkodjunk! Lehet, hogy csak ez tudott minket megállítani a lejtőn? Mi az értelme ennek? Hol rejtje a kutat ez a sivatag? A csatatér üszkös földjében hol van a kincs, amiért „örömmünkben eladhatjuk” eddigi praktikáinkat?

Valljuk be, az, ahogyan élünk, tarthatatlan volt. Kese-

regtünk az életidegen, lélekölő iskola miatt. Hiányoltuk a valós tapasztalatokat, a természetközelséget, az egyszerű életbátorságot, a praktikus és az érzelmi intelligenciát, a játékot, a mozgást, a meghitt kapcsolatokat. Hajszoltak voltunk mind: a gyerekek, a tanáraik fölösleges megterhelések alatt roskadoztak. A diákok mellől elszívta a pedagógusokat a mérhetetlen mennyiségű adminisztráció, és a felpörgetett életmód a szülőket, a barátokat is elvonta tőlük.

Ezzel szemben megjelent a giga, a wellness a köbön elérhetetlen ideálja. Csak külföldön jó a nyaralás, kád helyett jakuzzi kell, és járástanító applikáció a félèvesnek. Mindenható szabadságvágyunkkal pedig megkérdőjeleztünk mindent, mintha a teremtés, az élet a mi kezünkben lenne. Megválaszthatjuk a nemünket, dönthetünk a magzatunk életéről, bármilyen társulást családnak nevezhetünk, és így tovább.

És ugyanígy iskolai szinten. A hét minden napján más hajcsárhoz járattuk gyermekünket a „mindent eldöntő” felvételik előkészítőire, miközben egy-két tanfolyamot is beprésettünk a napjaiba. Így persze amortizálódtak a családi kapcsolatok és sajnos sokuk idegrendszerre is. Egyre gyakoribb a szülői panasz: tehetetlenek vagyunk, a gyermekünket beszippantotta a gép. Mindezt bizony már had-

A kutatások szerint a 21. század vezető készségei: az együttműködés, a kitartás, a fantázia és a rugalmasság

üzenetnek is tekinthettük volna.

Újratervezés! Hosszú távon is élhető, egymás életét – és nem csupán az egyéni érvényesülést – szolgáló célokra és megoldásokra van szükség.

Most másféle készségeket kell előtérbe helyezni, mint eddig. Éppen az eddig mellőzötteket. A nehézkes oktatási rendszer változása is elkerülhetetlen lesz. A család viszont jó hadvezér lehet, mert rugalmasabb, mint az intézmény. A háború a megtisztulás, a fel szabadulás ígérését hordozza. Ám aki csatába megy, annak a veszteséggel is számolnia kell. Van, amit el kell most engedni. Például a „mindenáron bejuttatni a gyereket az elitképzésbe” feszültségét, ami sok családot a közelmúltban valószínűs letargiába taszított.

Nem olcsó vigasznak számom, hiszen iskolát alapítottam, veztettem és fejleszték ma is, de az élet és a kutatások bizonyítják: a belénk oltott tehetőség (Isten-arc) kibontakozásának feltétele nem ez. Az összevont tanyasi iskolában, a bányásztelepi körzetes intézményben és sok „futottak még” helyen is nevelkedtek kiváló tudósok, szakemberek – de legfőképpen Emberek. „Nagyon buta gyerek lehettem. Az iskolában csak magoltam. A könyveket gyűlöltem. Senki sem tanított arra, hogyan éljek. Senki sem mutatta meg, milyen csodálatos dolog tanulni, megérteni a körülöttünk lévő világot, alkotni valamit... A kudarcok elvették a kedvemet a tanulástól. Kimaradtam az iskolából. Házi tanítót fogadtak mellém, hogy

legalább legyen valamilyen bizonyítványom” – írja Szent-Györgyi Albert. Michael Jordant kitették a kosárcsapatból, Edisont képezhetetlennek tartották, Fekete István megbukott természetrajzból, Newton átlagos diák volt, Chaplin utca-gyerekek, Munkácsy pedig asztalosinas lett, mert „tanulni nemigen szeretett”.

A jó szellemiség, a megfelelő légkör és a mesterek sokat tehetnek, a gyerekeknek tanulniuk is kell, de a legfontosabb, hogy mi, szülők tisztázzuk, mi az igazán lényeges. A kutatások szerint a XXI. század vezető készségei: az együttműködés, a kitartás, a fantázia és a rugalmasság. Ezek pedig az érzelmi intelligencia most is fejleszthető területei. De nem magyarázat, nem online tesztekkel, hanem élmény, tapasztalat és érzelmi azonosulás útján. Mese, beszélgetés, játék, sütés-főzés, hímzés, kerékpározás, kirándulás; a természet titkainak felfedezése, majd az interneten közös kutakodás a bogarakról, fákról, madarakról; festés – a kerítés festése is –, zene, egyszerű tánclepek tanulása, gyurmázás, kertészkedés, favágás, faragás, rendrakás, levél-, napló-, vers-, mese- és receptírás. Felmérhetetlen lehetőség van ezekben az egyszerű tevékenységekben, mert kiválóan fejlesztik a stresszel való megküzdés három alappilléret, melyek a következők: *elköteleződés* (szenvédegyesen művelni valamit);

kontrollézés (a „meg tudom csinálni” érzése); *szembenézés* (kihívásnak, és nem bajnak megélni a helyzetet).

Adjunk hálát a lehetőséért, hogy együtt van a család, még ha nehezített terepen is. Végre talán az apák is közelebb kerülhetnek a gyermekeikhez. Keressük jobban a csendet, hogy együtt legyünk Istennel. Találjuk meg – a szabályokat betartva – azokat a barátainkat, akiket semmiképpen nem akarunk elengedni, és bátran engedjük el a szociális média felületen kapcsolatait. Háborús helyzetben biztosan nem a kitűnő bizonyítvány a cél. Az egyszerűbb, de hosszú távon is érvényes célokért érdemes küzdeni. Kevesebbet, jól.

Valójában szellemi harcban állunk. „Mert a mi harcunk nem test és vér ellen folyik (...) Éppen ezért vegyék fel az Isten fegyverzetét, hogy ellenállhassatok (...)” és mindent leküzdve megállhassatok.” (Ef 6,12–13) Ezt a harcot tehát csak vele együtt lehet megnyerni. Rajta tárt! A sír üres, nincs mitől félni!

Klaus Hemmerle írja: „Bár csak húsvéti szemmel látnánk mindent, hogy képesek legyünk észrevenni a halál mélyén az életet, a megosztottság mélyén az egységet, az emberben az Istent, az Istenben az embert, magamban Téged – és mindenben túl a húsvét teljes erejét.”

Bár csak így látnánk ebben a háborús helyzetben is!

Uzsalyné Pécsi Rita
Fotó: Merényi Zita

MIT JELENT APÁNAK LENNI A BIBLIA SZERINT? (5.)

Isten családjának reménye és jövője

Ferenc pápa 2020. december 8-án, szeplőtelen fogantatás ünnepén Szent József-évet hirdetett. Ádám Miklós biblikust, az Esztergomi Hittudományi Főiskola oktatóját arra kéri, tekintsen végig a Szentírás, és mutasson rá, mi jellemző az apaságra általánosságban, illetve az egyes bibliai személyek életében. A sorozat ötödik részét adjuk közre.

Bizonyos mértékig egyetérték Immanuel Kanttal, aki szerint nem kell bizonyítanunk Isten létét, elég hatalmas ő ahhoz, hogy ha akarja, megtegye. Ugyanezen logika mentén nem érzem szükségét, hogy Isten védelmére keljek, meg tudja ő védeni magát. De tudom azt is, hogy amikor a sorozat ezen része az egyiptomi elsőszülöttek halálával foglalkozik, akaratlanul is ingoványos(nak tartott) talajra tévedek.

Tudom, kérdés az, mit jelent, hogy Isten megkeményíti a fáraó szívét. De mind vesztettünk már vitákban, amikor kifogytunk az érvekből. És tisztában vagyunk azzal is, hogy amikor a vita logikája alapján kapitulálnunk kellene, hiszen „leérvelték” minket, éppen abban a pillanatban sosem voltunk még távolabb attól, hogy elfogadjuk a másik álláspontját. Isten tudja, minden egyes érve csak egyre távolabb sodorja a fáraót attól, hogy engedjen a követeléseknek.

Talán sokaknak az sem világos, miért kell egyáltalán csapásokkal győzködni a fáraót. De ne feledkezzünk meg arról, hogy a fáraó kezdte a konfliktust. Ráadásul a kezdet kezdetén még csak botokat hajigálnak a padlóra, amik kigyóvá változnak. (A

fáraó szimbóluma a kobra, ám Áron kobraja megeszi a varázslók kobraát, vagyis a héber kobraja erősebb, mint az egyiptomiaké.) De amikor már belemerülünk a csapásokba, akkor is inkább nehézségekről beszélünk, nem közvetlen életveszélyről.

Közben a fáraó mágusai már a harmadik csapást sem képesek Mózes után csinálni, nem tudnak bűbájossággal szűnyogokat támasztani, ők már akkor kiszállnak a versenyből, és jelzik a fáraónak, hogy „ez az Isten uja”. („XY uja” – az ősi Egyiptomban ez gyakran vezet be győzelmes hadjáratról szóló beszámolót, a csapások tehát egy *hadjárat* hadmozdulatai.)

A csapások ráadásul nem ismeretlenek az egyiptomiak számára. Az első olyankor történik, amikor a Nílus áradása túlságosan heves. Ilyenkor megjelenik a vízen egy alga fajta, ami „megfojtja a vizet,” s ettől elpusztulnak a halak. Hogy a haltetemeket megtámadó bacillus anthracis átkerj a békákra, amelyek már fertőzöttek szorulnak ki a partról az áradás miatt, az természetes, ahogyan a moszkítóinvázió is, ami a döglött állatokkal van összefüggésben. Hogy aztán ettől a nem karámban tartott állatok megfertőződnek, megint érthető következmény, ahogyan az emberek bőrén keletkező kelések is.

Felső-Egyiptomban előfordulnak heves februári esőzések, amik megsemmisítik a lent és az árpát, de a búzát és a tönkölyt nem, hiszen azok még nem keltek ki. Gósen földjén azonban ez a jelenség lényegesen kevésbé heves, így Izrael fiait nem éri kár. Hasonló módon, az erős szudáni és etióp tél, ami a Nílus jelentős

áradását okozza, hozni fogja magával a sáskákat, csakúgy, mint a *kamsint*, a sivatagi homokvihart, ami gyakran három napig tart, és elsötétíti az eget.

De a történet mást is mond. Mert ez egy háború, amit YHWH vív, aki

„

Az elsőszülött az egész családot képviseli és jeleníti meg, így a születése a család jövője, a halála viszont a család halálos ítélete. Amikor a gyász fájdalmának intenzitását akarja leírni, nem véletlenül használja Zakariás próféta a „megsiratják, mint az elsőszülöttet” kifejezést

magának akarja Izraelt, Egyiptom istenei ellen. Hapi, a Nílus tavaszi áradásáért és így a termékenységet felelős isten nem bőséget hoz, hanem rombolást. Heqit, a gyümölcsök egyiptomi istenének állata, a béka, betegséget és veszteségeket okoz. A jégeső és a vihar a piramisok belsejében talált szövegek szerint félelmetes események isteni hírnökei. De mind közül a legártatlanabbnak tűnő csapás, a sötétség a legbaljósabb

üzenet. Ra, a nap istene, aki egész évben fényességgel és élettel árasztja el Egyiptomot, tehetetlen, amikor YHWH úgy dönt, hogy sötétbe borítja az országot.

De ők csak csatlósok. A fővezér a fáraó, Ra fia, az istenség megtestesülése, a teremtesben megalkotott rend (a *ma'at*) őrzője, a termékenység és a Nílus megfelelő működésének felelőse. Aki tehetetlen, mert az történik, amit YHWH mond, nem az, amit ő. De a fáraó ebből sem tanul. Így amikor majd felvonultatja a teljes „isteni udvartartását,” a lovait, a szekereit, lovasait és seregét (nem véletlenül ismétli meg újra meg újra a Kiv 14), Izrael Megmentőjének még egyszer meg kell mutatnia, hogy ő a természet teljhatalmú ura, akinek tábornokai a tűz, a felhő, a homok és a tenger, amit a teremtesben egyszer már szétválasztott, s nem okoz problémát ismét megtennie, ahogyan az sem nehézség, hogy szavára ismét összezárjon.

A kilenc csapásból egyetlen okozta emberek vesztét. De erről is elárulja a szöveg, hogy a fáraó tanácsosai, akik ekkorra már pontosan tudják, hogy Mózes nem a levegőbe beszél, megmentik az állataikat és az embereiket, védett helyre parancsolva őket a jégeső elől. Isten nem akarta bántani Egyiptom népét. Pedig valójában neki nagyon is személyes ez az ügy. Olyasvalakit bántanak, aki miatt más édesapa már sokkal korábban a torkára lépett volna az elkövetőknek.

„Az Úr így szólt Mózeshez: (...) »Akkor ezt mond a fáraónak: Így szól az Úr: *Izrael az én elsőszülött fiam*. Én ezt mondtam neked: engedd el fiamat, hogy szolgáljon nekem. De te

nem akartad elengedni. Íme, én megölöm elsőszülött fiadat.»”

Az elsőszülött különleges helyet foglal el a családban. Kétszeres örökséget kap, de felelősséget is: a családot egyben kell tartania, meg kell védenie, meg kell tartania a helyes úton, és bírónak kell lennie a vitás kérdésekben, hogy csak néhányat említsünk a feladatai közül. Az elsőszülött az egész családot képviseli és jeleníti meg, így a születése a család jövője, a halála viszont a család halálos ítélete. Amikor a gyász fájdalmának intenzitását akarja leírni, nem véletlenül használja Zakariás próféta a „megsiratják, mint az elsőszülöttet” kifejezést.

Izrael YHWH elsőszülöttje. Az örökös, a leendő képviselője, felelőse, bírja és védelmezője Isten többi gyermekének. (Bizony, a többi népről beszélünk.) A fáraó parancsa viszont világos: a héber fiú újszülötteket meg kell ölni. Itt nem elengedésről vagy el nem engedésről van szó. Ez a talioelv („szemet szemért”) apákra és elsőszülöttekre alkalmazása. Háború két isten között egy népért, amelyet az egyik *ki akar irtani*, a másik általa szán jövőt a világnak.

A szabadítás után minden elsőszülöttet az Atyának kell szentelni. Ők az Istennel közös jövő családjának képviselői. Mert életben maradnak. Bezárkózva, a vérről megkent ajtófélfák mögött, amikor a pusztító elvette Egyiptom istenének jövőjét. Hogy Isten családjának lehessen reménye és jövője. És amikor ezért a döntéséért kérdőre vonjuk, ne feledkezzünk meg arról, hogy egy másik húsvéton egy másik elsőszülött is meghalt. Ő halt meg, hogy mi éljünk.

Nyitottsággal és bátorsággal nézni a világot

Szakál Ádám tartományfőnök a magyar piaristák múltjáról és jelenéről

(Folytatás az 1. oldalról)

De azt is szeretnénk hangsúlyozni, hogy ma is élő a közösségünk, annyi év után is itt vagyunk. Ez bizakodásra ad okot, hiszen ha ilyen közösségeink vannak, ha ennyi a köszönnyivalónk, akkor folytatni tudjuk a küldetésünket, akkor van jövőnk.

– **Együtt tanulunk 300 éve – ebben a jól eltalált mottóban benne van minden, ami a piarista identitásban fontos.**

– Azt szerettük volna kifejezni, hogy mi nemcsak tanítunk, hanem közösségként tanulunk is egymástól, immár háromszáz éve. Van múltunk, élmények, emlékek kötik össze a közösségeinkben élőket. Az iskola olyan közeg, ahol hatunk egymásra. Kalazanci Szent József, amikor iskolát nyitott, az akkor élő szegény gyerekek szükségleteire válaszolt. Az iskola, amit kitalált, újszerű volt felépítésében és az ingyenessége miatt is. Arra a kérdésre kereste a választ, hogyan kell változnunk, hogy meg tudjuk szólítani a gyerekeket. Mert aki a fiatalokkal akar foglalkozni, annak magának is változnia kell. Így volt ez a magyar provincia alapításakor is. Amikor a piaristák Magyarországra jöttek, megvizsgálták a körülményeket, azoknak megfelelően alakították ki az iskolát, és a későbbiekben is mindig érzékenyen reagáltak az egyes korok változásaira.

– **A *pietas* szó magyarul azt jelenti: kegyesség, jámborság. Ez idegenül, távolian hangzik a mai kor emberének. Mit jelent valójában?**

– A *pietas* kifejezés az alapításkor az iskola ingyenességére utalt. A szó jelentése azóta változott, mélyült. Ma azt üzeni, hogy az iskola befogad, elfogadja a szegénységedet, bármilyen természetű legyen is az; nem nézi a származásodat, a nehézségeidet, a rossz tulajdonságaidat. Befogadjuk a hozzánk fordulókat, és megpróbáljuk felülről ezeket a hiányokat. Hiszünk abban, hogy együtt képesek vagyunk erre. Kalazanciust sok támadás és kritika érte, mert a szegény gyerekek helyzetbe hozásával gyakorlatilag a társadalom megváltoztatását indította el. Az ingyenes oktatással ugyanis megszüntethető az előjogok egyeduralma, hiszen a szegénység így már nem akadály a fölemelkedésnek. Kalazanci Szent József ezzel mobilizálta kora társadalmát. Aki tanul, aki a szorgalma révén feljebb lép, az maga is meg tudja változtatni a társadalmat, mégpedig jó irányban. Kalazancius arra mutatott példát, hogy érdemes átlépni ezeket a küszöböket, érdemes odalépni a szegény emberhez, és azt mondani neki: te is tudsz, sőt, lehet, hogy többet is tudsz, mint mi, akik örököltük a jólétet.

A *pietas* szó másik fordítása, a *jámborság* pedig azt fejezi ki, hogy Isten nélkül nem lehet odalépni a másik ember-

hez. Ebben az odafordulásban meg kell nyílnia a szívünknek. Hiszen Isten is mindig nyitott szívvel fordul felénk, megbocsát, és megmutatja, hogy akár a hibákból is tudunk jót kihozni, ha tanulunk belőlük. Érdeemes tehát jámbornak lenni, Istent választani tanítómesterül. A cél az olyan társadalom, amelyben az emberek figyelnek egymásra. Szeretném, ha a fiatalok észrevennék, hogy Isten nem korlátozóként van jelen. Ha a közelébe lépünk, ha keressük vele a kapcsolatot, az olyan közeget teremt, amelyben kibontakozhatunk. Isten ugyanakkor figyelmeztetni is fog, hiszen ő tudja a legjobban, kik vagyunk. Jó és hasznos is a kezében lennünk.

– **A neveléstörténetben kiemelkedőnek tartják a piaristák tevékenységét, és sikerük titkát a rendalapító lelkiiségében és kisugárzó karizmájában látják. Mi fogta meg Önt a rendalapító személyében?**

– Az élelátása, az, hogy fel tudta ismerni, neki kell választ adnia kora társadalmának egy nagy kérdésére, és meg is találta a megfelelő választ. Minden tanulási helyzetben válaszokat várnak a vezetőtől. A tanulónak pedig el kell fogadnia a vezetést, a kísérést. De nem egyirányú folyamatról beszélünk. Kalazancius megmutatta a gyerekeknek a célt, és segített nekik, hogy elérjék. De nem rájuk erőszakolt valamit, hanem olyan jövőképet állított eléjük, amiért érdemes küzdeni. Tehát a gyerekekből indult ki, segített rátekinteniük arra, hogy kik ők, hol tartanak, és irányt mutatott egy jobb jövő felé. Egy keresztényibb, igazságosabb társadalmat képzelt el, de az is fontos volt számára, hogy a neveltjeik megtalálják ebben a helyüket. Ez azóta is jellemző ránk. Segítünk megkeresni az egyénnek a saját válaszait: Mire vagyok jó? Miben tudok hatással lenni a környezetemre? Min tudok alakítani, akár a családomban, akár a kisebb közösségeimben, akár az országban? Ez az egyén felelőssége is. Találd meg, miben vagy jó, és azt fejleszd – ez a piarista pedagógiai szemlélet lényege.

– **A piarista pedagógiát jelentős rugalmassággal, alkalmazkodóképességgel szokás jellemezni. Mit gondol erről?**

– A piarista pedagógia alapkérdése: kiből indulok ki, milyen helyzetben van, és mi a célom. A feladat, hogy utat találjunk a kiinduló és az elvárt állapot között. Az iskolarendszer könnyen belefáshat a megszokásaiba, de ezt nem engedheti meg magának, hiszen mind a társadalom, mind pedig a cél folyamatosan változik. Ha az út közben nem változna, furcsa helyzetbe kerülnénk. Hogyan juttathatom el a gyerekeket a felnőtt-társadalomba úgy, hogy azt majd maguk is jó irányba alakítsák? Ma is ez a kérdés. Kalazancius a szegény gyerekek felé fordult. A kor

válasza a szegénységre az alamizsnaosztás volt, ami mai kifejezéssel élve nem más, mint a szegregáció. Az akkori társadalom nehezen lépett ki a megszokott keretek közül. Attól félték, hogy ha a szegények a vezetés közelébe kerülnek, és alakítani kezdik a társadalmat, akkor felbomlik a megszokott rend, és káosz alakul ki. Túláságosan meggyökeresedett az a szokás, hogy az előkelők irányítanak a társadalomban és az Egy-

ben vagyunk, és a cél az, hogy a gyerekek javát keressük. Fontos számunkra, hogy biz-
zanak bennünk, és hogy velünk mondják: együtt kitaláljuk, együtt megtanuljuk. Bízom a fiatalokban, hogy találunk jó válaszokat. Nekünk pedig az a feladatunk, hogy támpontokat adjunk nekik, és bátorítsuk őket. Fontos továbbá, hogy együtt legyünk velük, hogy folyamatosan kérdezzük őket, és így megtaláljuk azt a módszert, amivel a legjobban tudunk tanítani. Eközben azt is meg kell mutatnunk: ha tanulunk, az feszültséggel jár, a tanulás sosem lesz kényelmes, ahogyan az emberi kapcsolatok sem. Egy erős barátság, egy párkapcsolat kihívás, de mindig ott van benne a magasabb szintre lépés lehetősége. És ez jó feszültség. Az Istenhez közeledésben is mindig ott van a feszültség, de tudjuk, ha meg-
tesszük a következő lépést, magasabb szintre juthatunk, és ettől jól fogjuk érezni magunkat.

Szeretném, ha a fiatalok észrevennék, hogy Isten nem korlátozóként van jelen. Ha a közelébe lépünk, ha keressük vele a kapcsolatot, az olyan közeget teremt, amelyben kibontakozhatunk. Isten ugyanakkor figyelmeztetni is fog, hiszen ő tudja a legjobban, kik vagyunk. Jó és hasznos is a kezében lennünk

házban is. Megcsontosodtak ezek a szabályok, holott közben változott a világ, és már más módszereket kívánt. A változás sosem áll meg, így az iskolának is folyamatosan változnia kell. Ez persze küzdelmes dolog. Jó lenne megállni, amikor kitaláltunk egy jól működő módszert, de mindig tovább kell lépni. Ám ha a gyerekekre nézünk, újra és újra megtaláljuk a lelkesedést a megújuláshoz. A fiatalok mindig egy más világból jönnek, mint ahonnan a felnőttek indultak. Ezen lehet keseregni, de nem érdemes. Inkább tudomásul kell venni, hogy ha a gyerekeket ma más hatások érik, mint azelőtt, akkor nekünk is változtatnunk kell az oktatási módszereinken, mert másképpen nem tudjuk felvenni a versenyt a kor káros hatásaival. Állandó verseny-

ben vagyunk, és a cél az, hogy a gyerekek javát keressük. Fontos számunkra, hogy biz-
zanak bennünk, és hogy velünk mondják: együtt kitaláljuk, együtt megtanuljuk. Bízom a fiatalokban, hogy találunk jó válaszokat. Nekünk pedig az a feladatunk, hogy támpontokat adjunk nekik, és bátorítsuk őket. Fontos továbbá, hogy együtt legyünk velük, hogy folyamatosan kérdezzük őket, és így megtaláljuk azt a módszert, amivel a legjobban tudunk tanítani. Eközben azt is meg kell mutatnunk: ha tanulunk, az feszültséggel jár, a tanulás sosem lesz kényelmes, ahogyan az emberi kapcsolatok sem. Egy erős barátság, egy párkapcsolat kihívás, de mindig ott van benne a magasabb szintre lépés lehetősége. És ez jó feszültség. Az Istenhez közeledésben is mindig ott van a feszültség, de tudjuk, ha meg-
tesszük a következő lépést, magasabb szintre juthatunk, és ettől jól fogjuk érezni magunkat.

– **A piarista iskola ma is az életre nevel. Mit tart ebből a szempontból a legfontosabbnak?**

– Nagyra becsülöm azokat az idős embereket, akik használni akarják a modern eszközöket, tudnak kérdezni, és igyekeznek fölfedezni, mi a jó ezekben. Tanácsot kérnek a fiataltól, és eközben azt tanítják nekik, hogy jóra is lehet használni ezeket az újabb technológiai vívmányokat. Amikor így találkoznak a nemzedékek, nevelik is egymást. Én is használom a modern technikát. Bevallom, velem is előfordul, hogy például a szükségesnél több időt töltök a telefon vagy valamelyik másik eszköz használatával, mégsem mondom, hogy nem kellemek. Vannak módszereink arra, hogyan kontrolláljuk magunkat, inkább ezeket tanítsuk meg a fiataloknak, és valljuk be, mi hol szoktunk kudarcot vallani. Ha őszintén tudjuk vállalni a problémáinkat, az sokat segít. Nem szabad elvenni a fiataloktól az

élet örömét. Ahogy felfedezik a világot, az őket érő hatásokkal együtt pozitívnak látják. Néha az a benyomásom, hogy a saját félelmeinkkel mi neveljük beléjük a pesszimizmust. Holott nyitottsággal és bátorsággal kell néznünk az új dolgokat, és azt mondanunk, igen, van veszélyük, de el kell ismernünk, hogy sok jóra is használhatók. A fiatalok a nyitottságukkal és az ártatlanságukkal alapvetően jónak látják a világot. Akkor tudják majd megoldani a problémákat, ha nem felejtik el ezt az alapállást. Jézus azt mondta: „övék a mennyek országa”. Bár mi, felnőttek látjuk a nyitottság veszélyeit is, nem szabad bezárkózunk. Tanulnunk kell a gyerekektől, hogy minden nehézség és veszély ellenére is rá tudjunk csodálkozni a világra.

– **Az 1721-ben megalakult magyar rendtartomány rövid idő elteltével már számos iskolát működtetett az országban. Minek volt köszönhető ez a gyors növekedés?**

– A török hódoltság idején elpusztult az ország. Az újjáépítés korszakában erőteljes választokra volt szükség. A piaristákkal egy fiatal, dinamikus, új módszereket alkalmazó közösség érkezett Magyarországra, amely bátran állt a feladatok elé, és már az 1700-as években számos iskolát alapított. Az ország vezetői felismerték, hogy érdemes nyitni a jövőbe mutató, új dolgok felé, és nem zárkózni el valamtól csak azért, mert új szemléletet képvisel. A piarista módszer lényege, hogy odalép a gyerekekhez, a szegény gyerekekhez is, és jobb társadalmat akar építeni. Az első hazai piarista közösség tagjainak jelentős része nem magyar volt. A szerzetesek között akadt számos felvidéki szlovák, német, lengyel, morva. De akkor más nemzetiségfelfogás uralkodott, a regionalitás a közlekedés akkori viszonyai között sokkal elfogadottabb, fontosabb volt, a helyi identitásoknak is megvolt a maguk szerepe. Nem feltétlenül kötődtek

össze a nyelvet a területtel. Tudták azt mondani, hogy a gyerekeket magyarul, latinul és szlovákul is tanítják, hiszen mindegyik nyelvre szükségük van. Nem akarták elmagyarosítani a gyerekeket, ők maguk viszont meg akartak tanulni magyarul, mert tudták, hogy az ország középső részén is meg kell tudniuk szólítani az embereket. Pest újjáalapítói például németek voltak, akik ott akartak hazára találni. Egészséges helyi öntudattal mondták ki: ez a világ a miénk, szeretnénk építeni, gazdagítani a magunk és a körülöttünk élők javára.

– **A háromszáz év alatt a rend kudarcokat, nehézségeket is megélt. Mit tanulnak ezekből?**

– Leginkább azt, hogy fontos az összetartás, és együtt érdemes keresnünk a válaszokat. A vezetőnek is megvan a maga felelőssége abban, hogy megtalálja az optimális megoldást, és a lehető legjobban figyeljen a külső tényezőkre. Ugyanakkor helyet kell adni a közös döntéseknek, így a felelősségvállalás is közös. A valóságra szüntelenül reflektálnia kell haladni a jövő felé, sem a túlzott óvatosság, sem a túl gyors változtatás nem vezet jóra. El kell tudnunk fogadni, hogy a vágyaink nem feltétlenül úgy teljesülnek, ahogyan elképzeltük. A Jóisten is így vezet bennünket. Mindig a távolabbi célokat érdemes szem előtt tartanunk, és az azokhoz vezető megoldásokat keresnünk a valóságból kiindulva. Nem kell változtatni valamin pusztán azért, mert meg vagyunk ijedve. Ha feszítenek a nehézségek, vegyünk egy nagy levegőt, és összpontosítsunk a valódi céljainkra. Kalazanciustól azt is megtanultuk, hogy rendszert építsünk. A hirtelen válaszok csapongáshoz vezetnek. A változás szükséges, de mindig illeszkednie kell a rendszerbe, és a nagyobb cél elérése felé kell segítenie az iskolát, a rendet.

Trauttwain Éva
Fotó: Márkus Roland

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

SZENTMISE-KÖZVETÍTÉSEK ÉLŐBEN

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2020. november 9-ei közleményének 2. pontjában olvassuk:

„A jelenlegi, kivételes helyzetben is érvényesek a *Katekizmusban* (KEK 2183.) és *Az egyházi törvénykönyvben* (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünnepségben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával, elmélkedéssel – egyénileg vagy a családban. Bár a szentmisén való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós miseközvetítés, hogy megerősítést, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnap szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.”

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül közöljük, hogy mely magyar és idegen nyelvű szentmise-közvetítésekbe lehet bekapcsolódni.

TELEVÍZIÓK**Duna Tv**

2021. március 14-étől minden vasárnap 11 órákor közvetítenek szentmisét.

Apostol Tv

Hétfőtől szombatig 8 órától (élő) és 17 órától (ismétlés), vasárnap 10 órától (élő) és 17 órától (ismétlés). Nézhető a www.apostoltv.hu oldalon. Továbbá a Magyar Telekom országos hálózaton, a magyarországi Digi kábelhálózaton Budapesten és vonzatkörzetében, a Vodafone hálózaton Budapest XI. kerületében, a Parisat teljes hálózaton és Szécsény környékén is fogható.

EWTN/Bonum Tv

Mindennap magyar nyelven: 8.30-kor (élő), 12 órákor (ismétlés), 17 órákor (élő), 20 órákor (ismétlés). Mindennap angol nyelven: 14 órákor *EWTN Daily Mass* (élő) az EWTN központjából, Alabamából (USA). Megtalálható a nagyobb kábelszolgáltatók csatormakioldásában és nézhető a www.katolikus.tv oldalon.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Debrecenben Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 15-étől visszavonásig minden vasárnap 11.30-tól mutat be szentmisét a debreceni Szent Anna-székesegyházban, amit a Debrecen Televízió közvetít.

RÁDIÓK**Magyar Katolikus Rádió**

Minden hétköznap reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától. Hallgatható a www.katolikusradio.hu honlapon.

Szent István Rádió, Eger

Élő közvetítés hétfőtől szombatig reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától az egri bazilikából. 18 órákor rózsafüzért imádkoznak a Szent István Rádió egri stúdiójában. Hallgatható a www.szentistvanradio.hu honlapon.

Mária Rádió

Hétköznap 9 órától, szombaton 18 órától, vasárnap délelőtt valószínű időpontban. Hallgatható a www.mariaradio.hu oldalon.

Felvidéki Mária Rádió

Hétfőtől péntekig 9, 15 és 18 órától, szombaton és vasárnap 15 és 18 órától. Hallgatható a www.mariaradio.sk oldalon.

Erdélyi Mária Rádió

Hétfőtől szombatig 8 és 18 órákor (magyar idő szerint 7 és 17 órákor). Vasárnap délelőtt és délután. Hallgatható a www.maria.ro honlapon.

Hol és mikor követhető élő szentmise-közvetítés?

További összegyűjtött lehetőségek a *Magyar Kurír* oldalán: www.magyardurir.hu

IMAÓRA

Elváltakért és egyedülállókért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 16 órákor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A Boldogasszony Imaszövetség tagjai a kért imaszándékok mellett rendszeresen másért is fohászkodnak égi Édesanyánkhöz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányosokért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalokért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvedőkért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsi.egyhazmegye.hu/cimke/imaszovetség>

A Szent Imre-kápolna Szeretettláng-imacsoportja minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonainkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetők vagyunk: www.szeretettlang.info.hu – programok: április 15., csütörtök 18 óra: szentségimádás édes Hazánkért.

Nagykilenced – Közös készülődés Szent Rita ünnepére. Budapest központjában található a Szent Rita-templom (1081 Buda-

pest, Kun utca 5.), ami az egyik legismertebb és leglátogatottabb kis templom Pesten. Szent Rita élete viszontagságos volt, sok-sok megpróbáltatással, éppen ezért nehéz sorsú lányok, édesanyák és asszonyok fordulnak hozzá, a lehetetlen ügyek közbenjárójához, hogy segítséget kérjenek. Ünnepe május 22-én van, melyre tisztelői lelkigyakorlat-sorozattal készülnek. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebé, ezért 15 héten át tart az imádságos lelkigyakorlat, mely egyben előkészület a szent ünnepére. Ebben az évben a csütörtök reggel 8 órákor kezdődő szentmisékben Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottója: *Élő vizek forrásánál* (Elmélkedések a Jézus Szíve-litániáról). Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lehetőségek segítségével kapcsolódhat be a lelki felkészülésbe: élő közvetítés a <http://www.facebook.com/kalman.toth.520357> oldalon, a későbbiekben a <https://www.szentritatemplom.hu/> oldalon.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. május 6., csütörtök; június 5., szombat; július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szerda; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órákor, a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

ZARÁNDOKLAT

Egész napos gyalogos férizarándoklat indul 2021. május 1-jén, szombaton Budapesten. A szervezők Szent József évében, az ő közbenjárására Krisztust kérik, hogy a férfillet erőforrásait, az Egyházért, a nemzetért, családjainkért érzett felelősséget, áldozatkésztséget erősítse meg bennük. A tervek szerint (ez az aktuális, állami, járványügyi rendelkezéseknek megfelelően változhat) a zárándoklat 8 órákor szentmisével kezdődik a Horváth Mihály téri Szent József-templomban. Az aktuális információk, változások a jőzsefvárosi Szent József Plébánia honlapján és a <https://www.facebook.com/events/3708597469175721> oldalon követhetők.

SEGÍTŐ FOGLALKOZÁS

Covid-betegségen átesetteket és hozzátartozókat segítő foglalkozásokat indít április 12-étől heti rendszerességgel az Óbudai Szentháromság Plébánia (1032 Budapest, Vörösvári út 110.) Mindazok számára, akiket megbetegített a koronavírus, post-Covid szindrómában szenvednek, gyászolják hozzátartozóikat, magányosak, szeretnének visszatérni régi, megszokott életükbe. Az online csoportfoglalkozásokat hetente keddenként 17–18.30 óra között tartjuk, összesen hat alkalommal. A részvétel ingyenes, a jelentkezéshez előzetes regisztráció szükséges, a következő e-mail-címen: szent3sag@obuda-szent3sag.hu

HALÁLOZÁS

Dr. Edelényi Judit szociális testvér, életének 71. évében, 2021. február 25-én hazatért az Atyai Házbá. Temetése 2021. április 28-án 11.15-kor lesz az újpesti Megyeri temetőben, melyet engesztelő szentmiseáldozat követ az újpesti Egek Királynéja-főplébánia-templomban 12.30-kor.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye, a forráskúti plébánia hívei, valamint a rokonság a föltámadás reményében tudja, hogy Soós János Elemér plébános, életének 73., papságának 47. évében 2021. április 5-én szentségekkel megerősítve visszaadta lelkét Teremtőjének. Zárt körű gyászmiséje a forráskúti Urunk Mennybenmenetele-templomban április 14-én 10 órákor, temetése ezt követően a forráskúti temetőben 11 órákor lesz.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöke és a rokonság húsvéti hittel tudja, hogy Vítai László címzetes apát, címzetes kanonok, nyugalmazott plébános, életének 83., papságának 59. évében 2021. április 8-án szentségekkel megerősítve hazatért Krisztus Urunkhoz. Lelki üdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot április 13-án 18 órákor mutatják be a nagykállyi Szent Péter és Pál-templomban, majd április 14-én 10 órákor Biriben, a templomkertben helyezik örök nyugalomra.

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen húsvétra, névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartási ideje

Hétfő – péntek: 10 – 16.30 óráig. Telefon: 1/203–8912

Plébániairoda nyitvatartási ideje

Hétfőtől péntekig: 10 – 11.30 és 13.00 – 16.30. Tel./fax: 1/203–8915

Templomunk miserendje

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00. Szombaton 7.00, 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.

Internet: <http://szentgellertplebania.hu>

E-mail: iroda@szentgellertplebania.hu

HARANG

ÚJ, 715 kg-os, G hangú, díszített bronzharang eladó. Érdeklődni: 06/30-728-8161

ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKOT fizetnék idős személynek. T.: 06/20-629-0916, estefelé.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrásy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZÍNHÁZAK RÉSZÉRE mindennemű régiségek vétele készpénzben. T.: 06/30-419-2713, antiklakberendezes.hu

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

QUASI-MODO Kft. Padfűtés (svájci fűtőfóliával), harangvillamosítás, toronyóra-felújítás és -kiepítés, programórák, hangosítás, dallamjáték, énekszámkijelző. Honlap: quasi-modo.hu E-mail: kapcsolat@quasi-modo.hu T.: 06/30-940-8223 Sárdi György

ÜZENETKÜLDŐ

Isten éltesse az én drága nővére-met, Kölesné Gödöllei Erzsébetet Nagykátán, születésnapja alkalmából! Sok szeretettel: Anna

Piliscsabán**a Nagyboldogasszony Ház**

idősek otthona

festőien szép környezetben, kiváló közlekedési adottságokkal, színvonalas ápolás-gondozás biztosításával, nyugodt, családias légkörben várja hölgy lakók jelentkezését.

2081 Piliscsaba, Kálmán király útja 15.
Tel.: +36 30 816 0205
E-mail: nbahaz@invitel.hu

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

facebook *Új Ember*

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap
Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. ÁPRILIS 12.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabian Attila, Gáts Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz

Olvasószolgálat: Kodlík Bernadett

Korrektor: Mester Zsolt • **Tördelés:** Mészáros Ákos

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

AMORIS LAETITIA-CSALÁDÉV

Az Isten igéjének fényében

A Szent József ünnepéhez kapcsolódó bevezető írás után áprilistól egészen decemberig – Ferenc pápa javaslata alapján – elmélkedünk közösen, fejezetről fejezetre az Amoris laetitia (A családokban megélt szeretet öröme) kezdetű apostoli buzdításról.

Az első fejezetben az Ó- és az Újszövetségi Szentírásból indulunk ki. Hisszük és valljuk ugyanis, hogy a Biblia számunkra Isten élő szava, eleven lehelete, az ő „szerelmes levele” itt és most, mindegyikünknek személyre szólóan, azonnali kibontásra és végigolvasásra. A Szentatya külön is hangsúlyozza, hogy már a Szentírás első lapjától, a teremtéstörténettől kezdve egészen az utolsó újszövetségi iratig, a Jelenések könyvéig szó van a házasságról, a családról, a szerelemről és a menyegzőről. Mivel azonban minderről nem egy részletes elemzést, magyarázatot akar a kezünkbe adni – erre nem is lenne elegendő egyetlen buzdító kötet –, ezért csak kiemeli a legfontosabb bibliai részeket, illetve azok üzenetét számunkra.

Vezérfonalul bölcsen választotta ki a 128. zsoltárt, melynek első hat verse lesz útikalauzunk az egész fejezet során. Ez az a zsoltár, mely mindmáig felcsendül mind a

zsidó, mind a keresztény esztétikus liturgiában. Mivel innét, a menyegzőről indulva lépjük át az ifjú pár házának küszöbét, mindig szem előtt kell tartanunk azt a kezdeti, „első szeretetet” (Jel 2,4), amelyet maga Isten oltott a menyasszony és a vőlegény szívébe. Házasságuk kulcsa, a helyes prioritás, mindig ebben a kölcsönös, egymás iránti szeretetben és odaadásban állhat fenn. Csak ez a hitvesi szeretet lehet az alapja annak, hogy nevelésük igaz gyökeret tudjon majd verni gyermekeik szívében.

Ferenc pápa is idézi az ember teremtésére vonatkozó ki nyilatkoztatott szavakat, melyeket maga az Úr Jézus és Szent Pál apostol is használ. Pál „felette nagy titokként” tekint a férfi és a nő szeretetkapcsolatára, melyet Krisztus és az Egyház közötti egységre vonatkoztat. Van azonban ennél az egységnél egy még nagyobb misztérium is: a Szentháromság egy Isten szeretetközössége, melynek a család az élő tükröződése. Szent II. János Pál pápa első nagy beszéde, melyet 1979-ben Puebla-ban mondott el, visszhangozhat ma is mindnyájunk

szívében: „A mi Istenünk a maga legbensőbb misztériumában nem magány, hanem család, mert birtokolja magában az atyaságot, a fiúságot és a család lényegét, ami a szeretet. Ez a szeretet az isteni családban a Szentlélek.” Az is nagyon szép, ahogy Ferenc pápa felidézi az első asszony, Éva teremtését, az első emberpár szerelmét és annak gyümölcsét az Énekek énekéből vett csodaszép idézetekkel alátámasztva. Ebből a magányt gyógyító találkozásból ered az életfakasztás és a család. „Ezen egyesülés gyümölcse az egy testté válás, mind a testi ölelésben, mind az élet és a két szív egységében, valamint a gyermekben, aki talán majd megszületik kettőjükből, és magában fogja hordozni a két testet, genetikailag és spirituálisan is egyesítve azokat” – olvashatjuk a 13. pontban.

„Fiaid, mint olajfacsemék, olyanok asztalod körül” – szól hozzánk a 128. zsoltárban az Úr. Most, a húsvéti időben önkéntelenül is eszünkbe juthat a széder, a zsidó húsvéti pászkalakoma. Már a Kivonulás könyvének 12. fejezetében is megtaláljuk, de később a haggada, vagyis a húsvéti va-

csorát kísérő, a gyermek és a szülő közti párbeszéd elbeszélése fejt ki részletesen. A 78. zsoltár magasztalja ezt a családon belüli katekézist, a hit eleven továbbadását. Úgy gondolom, a hit és a családi élet nagy válságának oka éppen itt keresendő. Nincs már ünnepi asztal, megkövesedtek vagy talán már el is tűntek szüleink, nagyszüleink élő és éltető hagyományai, melyeket éppen ezért már nem is tudunk továbbadni gyermekeinknek. Talán még ma sem késő erre ráébredni.

Visszatérve a pápai buzdításra, a Szentatya külön is hangsúlyozza, hogy a gyermekek nem a szülők tulajdonai, hanem mindegyiknek megvan a maga személyes életútja, hivatása. Életre szóló elköteleződésük a szülőktől való elszakadással jár együtt, ahogy arra az Úr Jézus életének példája is tanít.

Ferenc pápa üzenetében a 128. zsoltár által megrajzolt idilli kép mögött nem titkolja el a sokszor keserű valóságot: a fájdalom, a rossz, az erőszak jelenlétét, melyek megsebzik a családok életét. Érdekes és egyáltalán nem véletlen, hogy Krisztusnak a házasságról szó-

ló beszéde is épp egy válásról szóló vitába szövődik bele (Mt 19,3–19). Jézus azt válaszolja a vele vitázóknak, akik a Mózes által megengedett válólevélre hivatkoznak, hogy ezt Mózes-től csak az ő keményszívűségük miatt kapták, de *kezdetben* nem így volt. Ez az egyetlen szó, *kezdetben*, visszautalás a teremtés eredeti harmóniájára. A jézusi radikalitás nem akar mást, mint visszavezetni minden teremtményt a gyökerekhez, Isten eredeti elgondolá-sához. Jézus példabeszédei mind arról tanúskodnak, hogy ismeri jól a családok félelmeit és feszültségeit. Isten szava mindig útítárs a válságon és fájdalmon átmenő családok számára is, és megmutatja nekik az út célját, „amikor Isten letöröl a szemükről minden könnyet” (Jel 21,4). Írása végén Ferenc pápa a 128. zsoltárból kiemeli még a kezének szorgoskodásával dolgozó apát és anyát, valamint megemlíti az ölelés gyöngédségének elengedhetetlen fontosságát is.

Befejezésül már csak a zsoltár e két gondolatánál időszünk kicsit. „Élvezheted majd, amit kezded szerez.” Most, ebben a családnak és különös módon Szent Józsefnek szen-

telt évben első helyen József példája jelenik meg a szemünk előtt. Minden családfőnek, családját munkájával el-tartó férjnek, édesapának leg-főbb példaképe és közbenjárója a názáreti Szent Család őre. Ehhez a pápa hozzátessz még valamit: nemcsak a családapa, hanem a családanya kezének munkálkodása is dicsérendő. A Példabeszédek könyvéből idéz, ahol oly gyönyörű le-írást kapunk a derék asszony-ról (Péld 31,10–31).

Már el is érkeztünk a másod-ik s egyben befejező gondo-lathoz, az ölelés gyöngédségé-hez. Ferenc pápa gyakran be-szél annak fontosságáról, amit szerinte napjainkban, a fékte-len és felszínes kapcsolatok korában alig-alig ismerünk: ez a gyöngédség. Az igazi gyön-gédségből ugyanis erő fakad. Ozeás könyvének 11. fejezete szól erről az Isten és ember közötti csodálatos szeretetről és bizalomról, mely a csalá-don belüli szeretet alapja le-het. Ozeás próféta Istennek mint Apának adja szájára a következő megindító szava-kat: „Gyermek volt még Izrael, amikor megszerettem, (...) én tanítottam meg járni (...). Puha kötélekkel vonzottam őket, a szeretet kötélekeivel, olyan voltam hozzájuk, mint aki arcához emeli a csecsemőt; lehajoltam hozzá, enni adtam neki.” (Oz 11,1,3–4)

Bognár István

Szeretet nélkül semmik vagyunk

Különleges megemlékezés a romák világnapja alkalmából

1971-ben, az I. Roma Világkongresszuson április 8-át a romák világnapjává nyilvánították. Ekkor többek között a roma nép zászlaját, mottóját, szimbólumát és himnuszát is elfogadták. A miskolci Görögkatolikus Roma Szakkollégium hallgatói minden évben megemlékeznek a jeles napról.

A napjainkban zajló világyárvány okozta nehézségek mindannyiunk életét megnehezítik, az egyetemeken bevezetett távoktatás után a szakkollégium is digitális rendszerre állt át. A közösségi szolgálatot vállalt szakkollégisták csapata elkezdett ötletelni arról, hogyan ünnepeljék idén a világnapot. Ekkor született meg a gondolat, hogy a 2020 novemberében megjelent, *Bikamipesko Manush! / Szeretet nélkül semmik vagyunk!* – *Mesék a szakkollégisták tollaiból* című mesekönyvből olvassanak fel meséket, amit az interneten keresztül közzétesznek.

A könyvben a miskolci roma szakkollégium hallgatóinak meséit gyűjtötték egybe, miután az egyik szakkollégiumi félévzáró feladat keretében a diákok meseírói szerepben próbálhatták ki magukat. Ez a válogatás a fiatalabb korosztályt célozza meg. A szakkollégistáknak nem akartak korlátokat szabni, sem akadályozni az írói szabadságukat. Annyit kértek a szervezők, hogy legyen tanulságos a meséjük. Végül minden egyes mű több is lett ennél – egy darab a szakkollégistákból, az életükből.

A szakkollégisták hozzájuk közel álló promi-nens személyeket kértek fel a mesék felolvasá-sára.

Kocsis Fülöp érsek-metropolita Somosi Gábor László *A király örököse* című meséjét olvasta fel. Orosz Atanáz püspök Budai Katalin *A megválaszolatlan kérdés* című meséjét, Langerné Vic-

tor Katalin helyettes államtitkár Kohut Brigitta *A család* című meséjét, Hangácsi Zsuzsanna alumni szakkollégista Oláh András Dávid *A daloló varjú* című meséjét, Káli-Horváth Kálmán, a Budapesti Református Cigány Szakkollégium (RefoRom) igazgatója pedig Sipos Anna Kornél című meséjét olvasta fel. A *felolvasások videón elérhetők az alábbi linken: https://www.youtube.com/channel/UCUruAFVpQlu6_j0-REukjtw*

A videók vágásában Lapos Bence alumni szakkollégista segített. Gitáron közreműködött Juhász Katalin szakkollégista.

Amennyiben szeretnének egy példányt a mesekönyvből, vegyék fel a kapcsolatot a miskolci Görögkatolikus Roma Szakkollégiummal a *gkciganyszakkoloi@gmail.com* e-mail-címen. A könyv kereskedelmi forgalomba nem került.

Forrás és fotó: Miskolci Egyházmegye

Nyolcvan kert zöldellhet

A Katolikus Karitászt vetőmagprogramja a Nyíregyházi Egyházmegyében

A Nyíregyházi Egyházmegyében nyolcvan család kezdheti meg a tavaszi kerti munkálatokat adományként kapott vetőmagokkal. A Katolikus Karitászt „Öngondoskodó háztartások – Zöldellő kertek” programja keretében március 24-én négy parókiának vitt csomagokat Oláh Tamás, az egyházmegyei karitászt igazgatója. További négy parókia a nyíregyházi központban vette át az egységcsomagokat.

Az országos segélyprogram keretében évek óta olyan családok kapnak vetőmagot, melyeknek van egy kis konyhakertjük, és vállalják, hogy tavasztól művelik földjüket. A program célja, hogy a családok – főként munka nélküli szülők esetében – a kapott vetőmaggal, kertjeik művelésével megtermeljék maguk számára a szükséges zöldségeket – olvasható a Katolikus Karitászt honlapján a programról.

A Nyíregyházi Egyházmegyében nyolcvan család számára juttatják el a parókusok vagy a helyi karitászcsoportok az egységcsomagokat, amelyekben huszonháromféle vetőmag található, többek között sárgarépa, zöldborsó, bab, dughagyma, uborka, tök, kukorica, karalábé, saláta, sütőtök magja, valamint egy virágmagcsomag is, mellyel szebbé tehetik portájukat a megajándékozott családok.

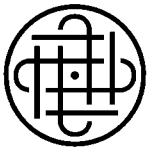
A segélyprogramban részt vevők egyfajta kötelezettséget vállálnak, hogy lehetőségeikhez képest gondozzák és betakarítják a termést. Gorcsa Péter nagyhalászi pap arról a hosszú távú tervről is beszélt, hogy a betaka-

lón, Nyírmadán, Kántorjánosiban és Máriapócsban is hozzájutnak a rászoruló családok az egységcsomagokhoz.

Az igazgató március 24-én a tartósélelmi-szer-gyűjtésbe bekapcsolódó Nyírvasvári Görögkatolikus Egyházközség által össze-gyűjtött húsz élelmiszer-csomagot is átadta Nyírkátán a cigánypasztorációs munkatár-saknak, akik az adományt Kátán és Hodász-on osztják szét a rászorulóknak között.

Szöveg és fotó: P. Tóth Nóra/ Nyíregyházi Egyházmegye

AQUINÓI SZENT TAMÁS
Ökumenikus Közéleti Akadémia

Jelentkezz április 30-ig
az Aquinói Szent Tamás Ökumenikus
Közéleti Akadémia 10 hónapos képzésére!

Részletek és jelentkezés: www.szenttamasakademia.hu

Ötvenévesen életem része lett a mozgás

Szarvas István szikszói plébánossal beszélgettünk

A korábban soha nem sportoló Szarvas István akkor határozta el, hogy futócipőt húz, amikor felismerte: testiünk ajándék, amelynek kötelességiünk a gondját viselni. Úgy gondolta, sportolással fog tenni a fizikai és mentális állapotának javításáért. Az első edzéseken nyolcszáz métert futott, ma tíz kilométert, emellett pedig rendszeresen kerékpározik is. A szikszói Szentháromság-templom plébánosával beszélgettünk.

– Nyáron Facebook-posztban számolt be egy kerékpáros-versenyen szerzett arany-éremről. Hogyan jutott el a dobogóig?

– Az ötvenedik életévem küszöbén kezdtem aktívan sportolni, és soha eszembe sem jutott, hogy versenyezni fogok. Egy nyári napon Lilla-füred környékére terveztem túrát. Kiderült, hogy amatőr versenyt rendeztek azon az útvonalon, ebbe csöppentem bele. A kerékpárommal éppen a nevezéseket fogadó asztal közelében álldogáltam. Intettek, hogy ott kell jelentkezni. Hirtelen nem is tudtam, mit csináljak. Aztán arra gondoltam, utolsónak is kell lenni valakinek, hát kipróbálom. Sem a táv, sem a szintkülönbség nem jelentett nagy kihívást, és a korosztályomban sikerült megnyernem az első helyet. Ez nem volt nehéz, tekintve, hogy egyedüli induló voltam. *(Nevet.)* Ennél azért többet mutat, hogy összetettben második lettem, itt már voltak a mezőnyben olyan kerékpárosok, akik rendszeresen részt vesznek versenyeken. Örültem az eredménynek, soha nem kaptam még sportteljesítményért aranyérmet. Versenyzés közben jó volt átélni az izgalmat, a küzdelmet, hogy vajon utolérem-e, akit előttem indítottak. Nagy élmény volt, amikor leelőztem.

– Milyen indítatásból fogott bele a sportolásba?

– A korom előrehaladtával kezdtek apróbb kedvezőtlen jelek mutatkozni az egészségi állapotomban, főként a laboreredményeimben. Ez elgondolkodtatott. Melyik utat válasszam: orvoshoz járjak, vagy próbáljak más módon javítani az egészségemen? Több korombeli ismerősöm szed rendszeresen gyógyszereket. Föltettem magamnak a kérdést: én is ezt szeretném vagy időt szánok a rendszeres mozgásra? Nem volt könnyű a döntés, mert mozgásszegény évtizedek voltak mögöttem. Mindig is távol állt tőlem a sportolás, a tornaórákon közepes teljesítményt nyújtottam, és nem szerettem futni. De a mozgásban sok örömet találtam. Szerettem például a focit, a kirándulást. A szemináriumi éveim alatt hetente jártam túrázni. A futással is volt akkoriban több gyengébb próbálkozásom. Most is ebbe fogtam bele. Vettem egy futócipőt, és elmentem az első körre. Úgy nyolcszáz métert tettem meg, annyit bírtam.

– Ha cipőt is vett, akkor – gondolom – biztos volt abban, hogy hosszabb távon is kitart majd a futás mellett.

– Viszonylag olcsó cipőt vettem. De ha valamibe időt és energiát fektetek, azt szeretem végigcsinálni, nem hagyom annyiban. Négy évvel ezelőtt egy rövid távval kezdtem. Heti két-három alkalommal futottam, fokozatosan egyre hosszabb távolságokat. Mértam a pulzusomat, és amikor láttam, hogy a szervezetem, az izomzatom már ráhangolódott az adott szintre, mindig növeltem a távot. A sebességet kevésbé, nem mentem el az intervallumfutás felé. Mára eljutottam odáig, hogy tíz kilométer a napi távom. Idővel felismertem, hogy nekem az egyenletes, hosszabb távú futás a legjobb.

– Mi volt a rendszeres mozgás hozadéka?

– Rendbe jöttek a laborértékeim, a kezdeti egészségi problémáim is megszűntek. Jól érzem magam testileg és

lelkileg is. Jobb lett a teherbírásom, és lelkileg is sokat segít, hogy ki tudom futni magamból a problémákat, a nehézségeket. Futás közben van időm és lehetőségem gondolkodni. Soha nem hallgatok ilyenkor zenét, a természet hangjai között érzem jól magam. Ezt szeretem, ez tud kapcsolni. A fogyás nem volt számomra elsődleges cél, de odafigyelek a táplálkozásomra is. A tésztafélék, a cukrozott italok kikerültek az étrendemből. Papként nem tudom megtenni, hogy szigorúan betartsam ezeket a szabályokat, vendégségben előfordul, hogy eltérek tőlük, de a konyhámból eltűntek az egészségesnek nem nevezhető ételek és italok. A fogyást elsősorban a mozgás hozta magával. A futással a mai napig az az elsődleges célom, hogy megőrizsem az egészségemet.

– Kért segítséget szakembertől? Vagy egymaga állt neki az edzésnek?

– Edzőm nincs, de sok az elérhető irodalom az interneten. Hasznos tanácsokat találtam azzal kapcsolatban is, hogyan kell kezdőként nekiállni a futásnak. Egy ideig fájt a térdem, ezért egy-két hónapig térdszorítót használtam, most már nincs szükségem rá. Egy jó fél év alatt beállt a testsúlyom, ami tizennégy kiló fogyást jelentett. A lényeg, hogy heti három alkalommal 110 fölött legyen a pulzus – ezt tanácsolta egy kardiológus. Ehhez igyekszem tartani magam. Fokozatosan alakítottam ki az

edzési módszeremet, egy-egy hosszabb szakaszt több rövidebb táv előz meg. Figyelem, mit bírok, hogyan reagál a szervezetem, és mindig ennek megfelelően fokozom a terhelést. Egy egészséges mértékig szeretném még növelni a teljesítményemet, amennyire a Jóisten engedi. De ha csak ezek a távok maradnak meg, az eredeti célomhoz az is elegendő.

– Miért éppen a futást választotta?

– Korábban is próbálkoztam már ezzel a sporttal, így volt némi alaptapasztalatom. Emellett pedig úgy gondoltam, ez az a mozgásforma, ami a legkönnyebben összeegyeztethető az életrendemmel. A sportág megválasztásánál törekedtem arra, hogy magam oszthassam be az időmet, ne függjek másoktól, és ne legyenek például nyitvatartási időhöz kötve. Soha nem látom előre az elfoglaltságaimat, ezért nehéz terveznem. Nem tudnám másokkal egyeztetni az edzések idejét, és nem jöhetnek szóba olyan sportok sem, amelyekkel csak intézményesített formában lehet foglalkozni. Azért is jó a futás, mert nem igényel eszközöket, és bárhol végezhető. Nekem ez volt a legegyszerűbb választás, és úgy érzem, jól döntöttem: mérhető a fejlődésem, érzem a rendszeres mozgás kedvező hatását is.

– Kezdetől fogva élvezte ezt a mozgásformát?

– Önmagában a futást nem annyira szeretem. Akkor ta-

pasztaltam meg ezt, amikor a konditeremben, a futópadon edzettem végig a telet. Rettentő unalmas volt. Szeretek kimenni a szabadba, és a természetben futni. Ez legalább annyit jelent számomra, mint maga a sportolás. A várostól nem messze folyik a Vadász-patak. A gáton kezdem a futást, és egy földúton jövök vissza. Ilyenkor kinn vagyok a határban, időnként őzek, nyulak, rókák bukkannak fel, van, hogy egészen közelről láthatom őket. A természet látványa vonzott a kerékpározás felé is, meg persze az is, hogy így nagyobb távolságra eljuthatok. Ezt később kezdtem, mint a futást.

– Mi a motiváció, ami minden alkalommal segít útnak indulni?

– Megszűntek az egészségügyi problémáim, ez már önmagában motivál. Szeretek kint lenni a szabadban, és ha az egészségmegőrzés meg a természettel való találkozás összekapcsolódik egy tevékenységben, az örömforrás számomra. Soha nem gondoltam volna, hogy valaha eddig eljutok, és ilyen mértékben az életem része lesz a mozgás. A teljesítményem mindig függ az aktuális lelki- és fizikai állapottól is. Futás közben egyedül vagyok önmagammal, kicsit olyan ez, mint egy lelkigyakorlat. Ilyenkor nincs más feladat, csak haladni, és közben figyelni magamra, illetve a természetre. Ettől letisztulnak bennem a dolgok, és így jobban tudok készülni a prédikációra, a hittanórára, a lelkipász-

tori feladataimra is. De önmagában a kikapcsolódás is sokat ad. Van, hogy nincs kedvem elindulni, vagy nem érzek erőt a futáshoz, de tudom, hogy ha ennek ellenére nekivágok, az meghozza a kedvemet. Figyelem az időjárásra, ha nagy eső várható, akkor hosszabb útra nem indulok el. Nem vagyok olyan kemény legény, téli, hideg időben nem vágok neki az útnak. Jó hegyre menni is, mert utána mindig jön a lejtő. Szeretem a nézelődést, van, hogy fotózok is, de a teljesítményt is fontosnak tartom.

– Hogyan fogadták a hívek, hogy sportol a papjuk?

– 2016 szeptemberében kezdtem futni. Tavasszal, amikor lekerült rólam a nagykabát, akkor vált látványossá a külvilág számára, hogy valami történt velem. Lementek rólam a fölösleges kilók. Az első kérdés az volt: Atya, csak nem beteg, mi a baj? Többen vannak, akik a példámat követve szintén belevágtak a sportolásba, ennek örülök.

– Mikor és hogyan jött az ötlet, hogy kerékpározni fog?

– A kitartó futás az évek során folyamatos fejlődéshez vezetett. Szerettem volna találni egy másik sportot is, ami szintén jól átmozgat. A kerékpárra gondoltam, mert az kíméli az ízületeket, és más izmokat mozgat meg. Régóta vonzott a Bükk, és kerékpárral lehetőségem adódott a fölfedezésére. Tavaly összesen kétezer kilométert tettem meg futva és kerékpárral, ami Miskolc–London távolságot jelent. Elsőként terepkerékpárral kísérleteztem, aztán kipróbáltam az országúti kerékpárt, ami új kihívás volt számomra. A legszebbnek kezdettől fogva a bükki utat tartom. Eger–Miskolc oda-vissza száz kilométer, 1200 méter szintkülönbséggel és 365 kanyarral. A Cserehát területén is van több kedvenc útvonalam. Ma már az életem meghatározó része a mozgás.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLT AJÁNLATA

Erdő Péter
Nagyböjt és húsvét járvány idején
Beszéd a Magyar Katolikus Rádióban

Jézus műve a kortársak fantáziáját messze meghaladta, de a tanítványok emlékezete alapján lassan mégis kirajzolódott az a kép, amely ma is döbbenetet kelt bennünk; ma is évről évre, amikor elkezdjük a nagyhét ünneplését, megelevenedik előttünk ez a dráma, s megállunk félelemmel, tisztelettel és a szeretet örömeivel Istennek az előtt a titokzatos tette előtt, amit megváltásnak nevezünk.